

يادہ و ہریہ کانی

کولانیکی خاپوورکراو



سەرپەرشتىياری پرۆژە: جەبار سابىر

يادەوهرىيه كانى كۆلانىكى خاپووركراو

نووسىنى: سيامەند ھادى

بابەت: چىرۆك

بەرگ: ھونەرمەند(سۆران رەفەت)

چاپخانە: ياد

سەرپەرشتىياری ھونەرىي: ئارام سىدىق

سەرپەرشتىياری چاپ: ئاسۆ بېنجوئىنى

تىراژ: (500) دانە

چاپى يەكەم: سلىمانى- 2006

ژمارەى سپاردن: (912) ى 2006

لەبلاوكراوەكانى پرۆژەى كىتابى يانەى قەلەم

زنجىرەى ژمارە(18)

يادەوهرىيه كانى

كۆلانىكى خاپووركراو

كۆمەلە چىرۆك

سيامەند ھادى

ئەو ژوورەى

7	..... ھاۋرىكەم خۇى تىاكوشت
21	..... چەترە وشكەكان
35	..... گەرانهوہى پىاويك لەتارىكىدا
	ئەو ئىوارەيە
49	..... لەبەردەم دوكانەكەوہ تىنەپەرى
	يادەوہرييەكانى
63	..... كۆلانىكى خاپووركراو
81	..... مەرگىك پىش دركاندى رازەكان
	تەرمى شار
93	..... لەبەيانىيەكى تەمموزدا
111	..... مەرگى داپىرە لەسىشەممەدا

ئەو ژوورەى ھاوړپیکه م  
خوی تیاکوشت

كاتىك جانناكەم بەشانمدا شۆپكردبۆۋە، بەئاستەمىش نەمدەۋپرا ئاۋر لەو ژورە بدەمەۋە كە بەپرواى خۆم فوارەى خويىنى بەرەو ئاسمان ھەلدەچوو. ھاۋپىكەم ھەموو جارىك دەيگوت (لەكاتى سەفەردا ئاۋر لەو شوينە مەدەرەۋە كە جييدىلى، نەبادا يادەۋەريپكەنت فراۋانى خويان لەدەستبەن و لەخالىكدا چىپنەۋە!).

لەدواھەمىن بىنىنى ئەو ژورەدا، كە پاش سى رۆژ دواى مردنى ھاۋپىكەم بۆ ماۋەى نيو سەعات بەمەبەستى كۆكردنەۋەى كەلوپەلەكانم تىيدا مامەۋە، يادەۋەرىپى و ھەسەرتى نيو سەدەى لاجيھيشتەم. بەچوار سەعات دواى مردنى ھاۋپىكەم لەگەل چەند كەسيك و لەئىۋارەيەكى درەنگدا تەرمەكەيمان بەپىكرد بۆ گۆرستانەكەى دەروازەى شار. (ئەم شارە سەرەتا بەمردنت ئاشنا دەكات!). ئەمە قسەى ھەموو جارىكى ھاۋپىكەم بو، لەكاتى ھاتنەۋەماندا بۆ نيو شارەكە.

ئىۋارەى ئاشتنى ھاۋپىكەم، ھەمان جۆرى ئەو ئىۋارانە بوو كە خۆى ھەزى دەكرد ھەموو ئىۋارەيەكى رۆژانى سال لەجۆرە يىت. ئىۋارانىك كاتىك تەمىكى چىكەن بەرى ئاسمان

دەگرىت. ھاۋپىكەم دەيگوت (لەو ئىۋارانەدا مۇقە توۋشى رامان دەبىت و لەئىستاي خويىدا دەتويىتەۋە. ھىچ يادەۋەريپەكى رابردوو، ھىچ ئومىدىكى ئايندە بەدەزۋى خەيالىدا تىناپەرن!). لەبولىلى ئەو ئىۋارەيەدا كاتىك خويان بەسەر تەرمەكەدا دەكرد، ئەو پياۋە كورتەبالايەى نانەۋاخانەكەى سەروو ژورەكەمان، كە رۆژى چوارجار سلاۋمان لىدەكرد، گويم لىبوو دەريارەى ھاۋپىكەم لەسەرخۆ بەپياۋىكى تەنیشتى دەگوت (دوئى ئىۋارە بەتەنھا لەبەردەم نانەۋاخانەكەۋە تىپەپى و دەستى سلاۋى بۆ ھەلپىن، لەكاتى ۋەلامدانەۋەيدا زۆر خەمبار دەھاتە بەرچاۋ، بەتەۋاۋى رەنگى مردوۋى لىنىشتىبو!).

لەو ئىۋارەيەدا ھەرچەندمكرد خەلكەكە بەۋە رازى بكەم شەۋىك تا بەيانی بەديار تەرمى ھاۋپىكەمەۋە دانىشم، بەلام كەس رىگەى بەۋە نەداۋ ھەموۋيان دەيانگوت (مردوو تا زوتتر بىنيزىت خىترە!).

پاش تەۋاۋىۋونى پرسەكە، بەتەۋاۋى بۆم ئاشكراۋو كە بۆچى ئەو خەلكە ھىندە پەلەيانبوو لەناشتنى ھاۋپىكەمدا. چونكە مردنى ئەو جگە لەو پىكەينانى مەراسىمى ئاشتنە، ھىچى دىكەى لەژيانى ئەۋاندا نەگۆرى.

ئەگەرچى من گەلىك جارى دى لەكاتى ئاشتنى مردوۋى دىكەدا نامادە بوۋبووم، بەلام ھىچ جارىك ئەۋەندە لەو ئاسمان و خەلك و گۆرە ورد نەبوۋبوومەۋە. ھەستمكرد ئەو

ئىۋارە تەماۋىيە دەبىتتە يادەۋەرىيەك و ھەموو ئىۋارەيەكى دىكەى لەو جۆرە لەداھاتوودا دەبىتتە بانگەشەى ئاشكراکردنى مردنى ھاۋرپكەم. لەئاپوورەى ناشتنى مردووى دىكەدا گەلپك خەلكم بىنيوہ. بەلام ھىچيان لەو كەسانە نەدەچوون كە لەئاپوورەى ناشتنى ھاۋرپكەمدا دەورىاندابووم. وامبەخەيانددا دەھات ئىدى ئەو كەسانە لەبەرچاۋى من رەنگى مردوويان ليدەنىشىت و لەبىنياندا دووبارە مردنى ھاۋرپكەم بەير دەھىننەۋە. لەكۆبوونەۋەى خەلكدا بۇ ناشتنى مردوو زۆر گۆرم بىنيوہ. بەلام ھىچ گۆرپكەم ۋەك گۆرى ھاۋرپكەم نەيجولاندەم. لەۋكاتەدا ھەستىمىر گۆرپكەمدا گۆرپكەمدا بىلندترىۋوۋە چىدى لەھەر شەقامىكى ئەم شارەدا رابوہستم، گۆرپكەمدا كەم لىۋە دياردەبىت.

لەساتى ناشتنى ھاۋرپكەمدا بىرم لەجۆرى ناشتنى مردوو دەكردەۋە. ھەندىجار مردوو بەشىۋەيەكى فراۋانتر دەنىژرپت و بەدانانى لەسەر شاخپك، يان فرىدانى بۇ نىۋ دەريا، يان سوتاندنى تەرمەكە ھەستىكى فراۋان و بلاۋ لەھەموو جارپكى يادەۋەرىيەدا بەدووى تەرمەكەدا دەپوات. بەلام لىرە بەشىۋەيەكى جىگىر يادەۋەرىيە بۇ مردوو لەچالپكى تەسكدا ھەلدەگىرپت!

سى شەۋى دۋاى مردنى ھاۋرپكەم لەمالى مامۇستايەكى ھاۋرپماندا مامەۋە. من ھىچم نەدەخوارد، كاتپك

چاۋم بەچەقۇيەك كەوت كە لەسەر سىنيىيەك بەتەنىشت قاپپك خەيارەۋە دانرابو، ئەو چەقۇيەى بەيرھىنامەۋە كە سى شەۋ بەر لەمردنى، ھاۋرپكەم شەۋانە تىژى دەكرد. ئەو چەقۇ گەۋرەيەى دايكى ھاۋرپكەم لەكاتى ھاتنماندا بۇ ئەم شارە خستبوۋىە نىۋ كەلەپەلەكانى. دەمى چەقۇكە ستىلپكى ئاۋىى بو، درىژىيەكەى نرىكەى بىست سانتىمەترو پانىيەكەى سى سانتىمەترو دەبوو. دەسكىكى رەشى ھەبوو كە لەپوۋكارى دەرەۋەيدا سى بزمارى زەردى پانى تىدا نوقمكرايوون. من ھەمىشە گالتەم بەۋە دەھات ئىمە لىرە ھەرگىز پىۋىستمان بەۋە چەقۇ گەۋرەيە بىت. لەسى شەۋى تىژىردنى ئەو چەقۇيەدا بەھاۋرپكەم راگە ياند: زۆر تىژى نەكات، نەبادا دەستى يەككىمان بىرپت. ئەۋىش لەۋەلامدا دەيگوت (چەقۇيەك بەباشى گۆشت نەبىرپت چەقۇ نىيە!).

ئەو مامۇستايەى ھاۋرپمان كە لەو شەۋانەدا لەماليان مامەۋە، ھەۋلى ئەۋەى دەدا بەۋە دىنەۋايىم بداتەۋە، كە ھەموو كەس ھەردەبىت بىرپت. ھەندىجارپش ۋەك يادەۋەرىيە چەند رووداۋپكى خۆش و ناخۆشى ھاۋرپكەمى دەھىنايەۋە بەرچاۋم. لەو گەرانەۋەيەدا بەرپكەۋت باسى يەكەمىن ھاتنمانى كرد بۇ ئەو ژوورە.

ھاۋرپكەم ۋەك من مامۇستا بو، پىكەۋە لەم شارەدا دامەزراين و لەو ژوورەدا نىشتەجىۋووين. ئەو ژوورەى

چواچيويههكي سيخناخ بسو له بيره وهر يي و بوخچه يهكي شه ته كدراو بوو له پهيښ و روانين. نه و ژوره ي ساپي ته كه ي يه كپارچه شينايي بوو. كه ئيمه ستووني ديارده كاني بو شاييمان ليوه راقه ده كرد. ديواره كاني شوشه يي بوون، ئيمه ناسويي هموو رووداوه كاني روژانه مان ليوه ده بيني. زه ميني نه و ژوره روونبوو وهك چاوي قرژال، ئيمه به رده وام له نه ينييه كاني خاكان دهرواني. په نجه ره كان لاکيشه يهك بوون له پرووناكي. كه هموو كات پرشنگيان دداو نيگايان روشن ده كرده وه. دهرگاي نه و ژوره دهر وازه يهكي ناو ريشميني خه يالي بوو. له چوونه ژوره وه و هاتنه دهره ويدا هه ستمان به تيپه ربوون نه ده كرد.

كاتيك له و شه ودا نه و ماموستايه باسي يه كه مين روژي هاتني من و هاوپريكه مي كرد. من هه ندي له و شه وانهم بيرده كه و ته وه كه له گه ل هاوپريكه مدا چه ندين په يقمان روډه كرده نيو ژوره كه وه. هاوپريكه له په يقه كانيدا دهر فته تيكي بو باوه شكردن به ژياندا نه ده بينييه وه. هموو توله رپيه كاني نوميدو هيواي دهر دهره وه سهر خه رهندي روچوون. گه شبيني مروقي به خو هه له تانندن دهر انسي و دهر باره ي مردنيش ده يگوت (ده بوايه مروقه نه يزانيبايه كه دهر ميت، چونكه تو كاتيك بزانيت هه رده مریت، ئيدي تا زوتر بمریت په تي خه يالي ترس و نا ئوميدی له مردن كورتر ده بينييت). هه ر له و

روانگه يه شه وه له جيهاني دهرواني، ده يگوت (له كاتي بووني مندا جيهان بووني ته وای هه يه و هه موو شتيك ناساييه، به لام كه من مردم جيهان هيچ مانايه كي ناميني و بووني نابييت). كه من روژي سهر ي سال و بونه و ياده كانم جيا ده كرده وه و پيمو ابوو روژي سي شسه ممه روژيكي شوومه، نه و ده يگوت (هه موو روژه كاني سال وهك يهك وان، ته نانهت سهر ي سال و سه ده و هه زاره و روژاني بونه كاني ديكه ش وهك روژاني ناسايي وان، به لام ئيمه به جودايي لييان دهرواني). هاوپريكه م گالته ي به هه موو بونه و جه ژنيك ده هات، چونكه ده يگوت (ئيمه يادي روداوو كاريكي گه وري رابوردوو ده كه ينه وه، كه ئيمه نه مانكردوه، هه ربويه خو هه لكيشان به شتيكه وه كه تو نه تكرديت هيچ مانايه كي نابييت).

ماموستا كه ي هاوپريمان له و شه ودا له وه ده چوو هه ستي به وه كرديت من گويم له هيچ له و قسانه نه بووه نه و كر دووني، چونكه دواي ناخ هه لكيشانيكي قول بيده نكييه ك مني هينايه وه نيو نه و ساهه وخته. له شه وي يه كه مي دواي مردني هاوپريكه مدا له مالي نه و ماموستايه ي هاوپريمان نه نوو ستم و هه موو ياده وهر ييه كاني روژاني پي كه وه بوونمان وهك فيلميك به به رچا ودا گوزه ري ده كرد.

روژي به جي هيشتنی نه و شاره، نه و روژه بوو كه دواي مردني هاوپريكه م بو ماوه ي نيو سعات به مه به ستي

كۆكردنەنەۋەي كەلۈپەلەكانم لەو ژوورەدا مامەوہ. كاتىك دەرگای ژوورەكەم كىردەوہ. وەك ئەوہى دەرۋازەى ئازارنىك بىخەمە سەرىشت دەنگىك لەدەرگاگەوہ بەرزبۆوہ. دواى ئەوہى بەزەحمەت دەرگاگەم كىردەوہ كەوتەمە كۆكردنەۋەي كەلۈپەلەكانم و بۆ ماوہىەكى كورتىش لەژوورەكە رامام. لەو ساتەدا وام ھەستەكرد كە ھىچ شتىك بەم ژوورەوہم نابەستىتەوہ. ھەرىۋىە حەزم دەكرد بەخىراىى بچمە دەرەوہ. ساپىتەى ژوورەكە يەك پارچە رەشايى دەينواند، كە ھەموو نەينىيەكانى بۆشايى لىۋندەكردم. دىوارەكانى وردەوردە دەھاتنەوہىەك و لەھەموو چواردەورى دوورەخستەمەوہ. زەمىنى ژوورەكە خمخۆرك بوو، ئەوئەندەى نەمابوو بەرەو قولايىم ھەلۋوشىت. پەنجەرەكان لاكىشەيەك بوون لەتەمومىژو بەردەوام تارىكىيان لەدەرەوہ ھەلدەمژى و رۆياندەكردە نىۋو ژوورەكەوہ.

دواتر بەھۆى تەرىۋونى قاچەكانمەوہ نىگام لەسەر پەلەخوئىكى گەورەى ناوہراستى ژوورەكە لەنگەرى گرت، وردەوردە ئەو پەلەخوئىنە قولپى دەداو گەورەتر دەبوو، لەسەرخۆ بەژوورەكەدا بلۆدەبۆوہ. تەماشاي دىۋاي لاي چەپى ژوورەكەم كىرد، پىرژەى خوئىنم ھاتە بەرچاۋ كە بەرۋوى دىوارەكەدا پەخش بوۋبوون. نىۋان ھەر دوو دلۆپىك لەو پىرژە خوئىنە سى پەنجە دەبوو. تا بەرەو سەرەوہى دىوارەكەش بتروانىايە دلۆپەكان بچوكت دەبوونەوہ، تا ئەوكاتەى لەنزىك

ساپىتەى ژوورەكەدا لەبەرچاۋ وندەبوون. دەنگى چۆراۋگەى دلۆپىكى ھىۋاش ئاۋرى پىدامەوہ، كە روانىم چەترە ھەلۋاسراۋەكەى ھاۋرىكەم بوو. بەھىۋاشى دلۆپ دلۆپ خوئىنى لىدەچۆرى. دەنگى دلۆپىكى دىكەى لاي چەپى ژوورەكە نىگاي لەسەر چەترەكە پىبەلگىرتەم و گوئىزايەوہ سەرخۆى. تەماشامكرد كراسىكى ھەلۋاسراۋى ھاۋرىكەم بوو، كە تكتك خوئىنى لىدەكەوتە خوارەوہ بۆ سەر زەوى ژوورەكە. بىزاربوون لەدىمەنە سامناكەكانى لاي چەپى ژوورەكە بەتەواۋەتى ۋەرى چەرخاندم، كە تا ئەوكاتەش ئاۋرىم لەلای راستى ژوورەكە نەدابۆوہ. لەيەكەم ئاۋردانەوہدا نىگام لەسەر جىگەى ھاۋرىكەم راگرت. بىنىم كەللەسەرى ھاۋرىكەم لەسەر پىشتىيەك بەلارى كەوتوۋەو قولپەقولپ خوئىن دەردەدات. نەمتوانى زىاتر چاۋەكانم لەسەر ئەو كەللەسەرە رابگىرم، ھەرىۋىە بەناچارى لەخوارەوہى ژوورەكەم روانى. تەماشامكرد ھەردوو پىيى ھاۋرىكەم لەنىۋو پىلاۋەكانىدا بەجىماون، كە وەك مۆم تكتك دەتوانەوہو خوئىنپان پىادەھاتە خوارەوہ. ئاۋرىم لەلای سەرەوہى ژوورەكە دايەوہ، دەفتەرىكى لەخوئىن ھەلكىشراۋى نمرەى قوتابىيەكانى ھاۋرىكەم بىنى، كە چوار پەنجەى دەستى راستى ھاۋرىكەمى لەسەر كەوتىۋو. كاتىك ھەنگاۋىكى پىر لەترسم بۆ دواۋە ھەلپىنا، تىرپەتريپىكى ھىۋاش سەرى بەرەو خوار پىدانەواندم. تەماشامكرد پارچە گوشتىكى سوور لەناوہراستى ژوورەكەدا



كەوتوو ۋە لەھەر لیدانیكیدا چەند دلوپيك خوین دەردەداتە دەرهو. پەنجەرەكان تا دەھات تاريكتەر دەبوون و تارمایی خوین دايدەپوشين. بوئی خوین بەتەواوی ژوورەكەى داگیر کردبوو. لەگەل ئەوئى لەشم تا دەھات قورستەر دەبوو. قورگیشم تەپرايى تيا نەمابوو، ھەريويە بەمەبەستى گەرانەوئى تەپرايى بو لەشم دەستم برد بو پەرداخیک، سەيرمکرد پەرە لەخوین. پەرداخەكەم لەدەست كەوتە خواریو ھو خوینەكە بەنيو ژوورەكەدا بلاو بوو. ھەناسەم بەپچەر پچەرى دەداو تا دەھات لەشم قورستەر دەبوو. لەو دەچوو ھەموو خوینی لەشم لەژێر پيستەكەدا كووبويیتەو ھو لەپالەپەستۆدا بیست بو دەرپەرين. بەپەلە كەلوپەلەكانم پيچاھەو ھو خۆم گەياندە دەرگاكە. لەكاتى كردنەوئى دەرگاكەدا بينيم چوار پەنجەى دەستى چەپى ھاوپرێكەم بەدەسكى دەرگاكەو بەجیماو. بەپرتا و بەقاچى راستم درزی دەرگاكەم گەورەکردو بەلەشى قورس و ھەناسەپرکیو ھو خۆم لەژوورەكە قوتارکرد.

لەدووم شەوى مانەو ھەم لەمائی ئەو مامۆستایەى ھاوپریماندا، بەژێرخۆلەو ھەکردنى كۆللەيەكى مردوو لەلایەن منائی مامۆستاكەو، جارێكى دى بردمییەو ھو بۆ ساتى ناشتنى ھاوپرێكەم لەنيو گۆرستانەكەدا. بەو كفن و بەردو خۆلەى ھاوپرێكەمیان پيچەشاردەدا، وام ھەستدەكرد دەیانەوئى بەخیرایى و بۆ ماوہیەكى دريژخايەن ھاوپرێكەم لەبەرچاوى

جیھان ونبكەن و تەنھا درزیكیش نەھيئەنەو ھو بۆ سەلماندى بوونى لەپيش مردنیدا. چونكە لای ئەوان مردنى ئەو نەھيچى گۆپى و نەھيچيشى خستە سەر ژيان. ھاوپرێكەم خۆيشى ئەمەى زانیبوو، ھەريويە لەپيش مردنیدا ھەموو شتيكى ئەو نيوہرۆيەى بۆ ئامادەکردبووم. لەرەئەو لەكۆتايى ناشتنى ھاوپرێكەمدا وامبەخەيالدا دەھات ئەو كیلەى بۆى دەچەقینن، جگە لەسیمیولى مردن بو بەرچاوى زیندووكان، ھيچ مانایەكى ديكە لەخۆناگریت!

ئەو بیدەنگییەى دواى ناشتنى ھاوپرێكەم بائى بەسەر گۆرستانەكەدا كیشا، ھەسرەتيكى گەورەى لا بەجیھيشتم، چونكە ھاوپرێكەم جگە لەوئى زۆر بەبيدەنگى ژيا، زۆر بەبيدەنگيش مرد. زۆر بەبيدەنگى مرد، ھەك بیدەنگى سوتانى جگەرەى فريدرایى ريبواریک. بیدەنگ ھەك ونبوونى شەونمى سەر پەلكە گیایەك. كاتیك مرد ھەموو كەس گويیان لەئاست مردنیدا كەپرکردو بەشپىزەيى ھەولئى شارندنەوئى تەرمەكەيان دەدا!

سەرپىرینى مريشكێكى ئیو ھەوشەى مائی مامۆستاكەى ھاوپریمان لەدواھەمىن شەوى مانەو ھەم لەو شارەدا، رۆژى مردنى ھاوپرێكەمى ھەك فيلمێكى كورت ھيئایەو بەرچاوم:

لەنيوھ پۆي رۆژي سيشەممەدا كاتيک لە قوتابخانەو  
 دەگە پامەو ە بۆ ژوورەكە، تەمومژيكي چلكن بەري ئاسماني  
 شارەكەي گرتبوو. بەرپگەو ە ەستم بە دلتهنگيەكەي گەورە  
 دەكردو ئارام ليبرابوو. زۆر بە پەلەبووم بگەمە لای ھاوړيكم و  
 خۆسوتاندني ئەو ژنەي نزيك قوتابخانەكەمانى پيپرابگەيەنم، كە  
 دويئى شەو بە ھۆي دەنگە دەنگيەكەو ە لەگەل ميڤدەكەيدا ئاگري  
 لەخۆي بەردابوو. چونكە ھاوړيكم زۆر حەزى بەبيستني  
 ھەوالى ە و جۆرە رووداوانە دەكرد! لەكاتى رويشتندا قيرەي  
 قەلەپەشيك كە بەسەر ئاسماني ژوورەكەو ە خولى دەخوارد  
 سەرنجيراكيئشام، ھەربۆيە خيتراتر ھەنگاوم دەنا. تا گەيشتمە  
 بەردەم ژوورەكەو دەرگاكەم كردەو ە. كە چوومە ژوورەو ە  
 جەستەي ھاوړيكم بە پراكشاوى لەناو ە راستى ژوورەكەدا ھەموو  
 رابردووى وەستاندم. بە پەلە خۆم گەياندە سەر ئەو جەستەيەي  
 كە پيئەچوو پيئش چەند دەقيقەيەك گياني لە دەستدا بيئت.  
 ھيشتا خوينى ليئەچۆرا. پارچەيەك كاغەز لە دەستى راستيدا  
 بوو، تەنھا دوو ديپرى بەگەورەيى لەسەر نووسرابوو. بەلام  
 بريقانەو ەي چاوەكانم بە ھۆي فرميسكەو ە لەو ساتەدا ماو ەي  
 خويئدەو ەي نەدام. ھەربۆيە بەخەيالدا ھات بەدووى ھۆكاري  
 ئەو حالەتەدا بگەرپم. بەخيڤرايى چاوم بەنيو ژوورەكەدا گيپرا،  
 دواي ئەو ەي ھيچى ئەوتۆم لە ژوورەكەدا نەبيئي كە جيگەي

سەرسوپمان بيئت، لەكۆتاييدا چاوم لەسەر تەرمى ھاوړيكمە  
 لەنگەري گرت. سەيرمكرد چەقۆيەكەي گەورەي دەسك رەش، كە  
 لەپووکاری دەروەيدا سى بزماری زەردى تيدا نوقمكرا بوو،  
 لەسەر دلى ھاوړيكمە چەقيبوو. لەو ساتەدا پاشگەزبوومەو ە  
 لەگالتهي ھەموو ئەو جارائەي كە ھاوړيكمە باسى خۆكوشتنى  
 دەكرد!

ھاوړيكمە زۆر بەبيدەنگى مرد، جگە لەدووديپرى سەر  
 ئەو پارچە كاغەزە، ھيچى بۆ بەجى نەھيشتم. ئەو دوو ديپرى  
 كە لەھەر سى شەوى مانەو ەم لەمالى مامۆستاكەي ھاوړيئماندا  
 بەبەردەوامى دەمخويئدەو ە، نووسيبووى:

لەباسى مەينەت و دەردى دەروونى بۆيە دەم نادەم  
 لەخويئاوى دلى پر غەم كە سينەم مەوج ئەدا تادەم\*  
 چيدى نەمتوانى دواي مردنى ھاوړيكمە لەو شارەدا  
 بمينمەو ەو لەو ژوورەدا بگوزەرپم. ھەربۆيە كاتيک جانتاكەم  
 بەشانمدا شوپركردبوو ە، سى ئاوردانەو ە لەو ژوورە، بپيارمدا  
 بەيەكجاريى ئەو شارە بەجيئەيئم!

\*دپره شيعريكى(مەحوى)يە.

قەلادزى-پايىزى 1999

چه تره وشکه کان

هه موو ئه و كه سانه ي به شدارييان له ناشتني تهرمي  
 ئه و پياوه دا كردبوو، تا چهند ساليكيش دواي ئه و به باسي ئه و  
 بارانه زوره يان ده كرد كه له و ئيواره درهنگه دا به سه رياندا  
 باري. ژنيك هه موو جاريك به گريان هه و ده يگي پرايه وه كه  
 ئه و كاته ي تهرمه كه يان شو پر كرد و ته وه بۆ نيو گو په كه، وه  
 ديمه ني پارچه يه كه دار ده ركه و ته وه كاتي ك فريده دري ته  
 ده ريا وه. له كو تايي گي پرا نه وه كه شي دا ده گوت (گو په كه ي پر ببوو  
 له ئا و!). به شي وه يه كه باسي ديمه نه كان ي ئه و ئيواره يه ي ده كرد،  
 له پرو خساريدا واده بينرا هه رگيز ناتواني ت تا كو مردن ئه و  
 روژه له بير بكات.

كه س نه يده تواني پيشيني باري ني ئه و هه موو بارانه  
 زوره بكات. تا ئه و كاته ي تهرمه كه يان شو رد و ئاماده بوون  
 به ره و گو په ستان بكه ونه پي. به هيج شي وه يه كه باران نه ده باري،  
 به لام له گه ل به پي كردني تهرمه كه دا باران ئه و نه ده به خور  
 دا ي كرد، تا ئه و كاته ي له گو په ستان گه رانه وه خو شي نه كرد هه و.  
 ئه و كه سانه ي له مه راسيمي ناشتنه كه دا ئاماده بوون،  
 به شي وه يه كه ته ر ببوون ده تگوت له حه وزيك ئاوت هه لكيشا ون.

ته نانه ت پيلا وه كانيشيان پر ببوو له ئا و! ئه گه رچي خه لكه كه  
 له كاتي ناشتني تهرمه كه دا هه و لياندا ئا و نه چي ته گو په كه وه،  
 به لام ئاوي بارانه كه چه ندين جو گه له ي ورد ي دروست كرد و  
 گو په كه ي پر كرد له ئا و. (رهنگه ئه و پيا وه تار و ژي قيامه ت هه ر  
 به ته پي بميني ته وه!) پيا وي دواي گه رانه وه له گو په ستان وا ي  
 گوت.

له كاتي ناشتني تهرمه كه دا دره ختيك له ته نيشت  
 گو په كه وه نه ده بينرا، تا هيج نه بي ت هه نديك له و خه لكه ي  
 ته ماشاي ناشتنه كه يان ده كرد له ژي ريدا كو بينه وه. ئه و بارانه  
 له ما وه يه كي زور كه مدا هه موو خاكي گو په ستانه كه ي كرد  
 به قور و خه لكه كه به نيو قور و چلپا ودا له هات و چو دا بوون. دل و په  
 گه وره كان ي ئه و بارانه ئه و نه ده به خي رايي ده كه و تنه سه ر ئاوي  
 بچوك بچوكي وه ستاوي به رده م خه لكه كه، له كار دانه وه دا پر ژه  
 قور ي تا نزيك ئه ژنو كان ي ئه و كه سانه ده يئا كه به ديار  
 ناشتني تهرمه كه وه وه ستا بوون. له كاتي داناني به رده  
 ئاماده كرا وه كاندا بۆ نيو گو په كه، پيا ويك ئه و نه ده به توندي  
 ده ست ي به ر لي واري تي ژي به رديك كه وت، تا چهند مانگي كيش  
 ئه و برينه ي سا پيژ نه بوو كه له و ئيواره يه دا بريندار بوو. له و  
 كاته دا كه س به بريندار بووني ده ست ي ئه و پيا وه ي نه زاني،  
 تا دواي چهند روژي ك خو ي با سي كرد.

ئەوھى بەلەي زۆربەي خەلكەكەھە جىگەي  
سەرسوپمان بوو، ئەوھبوو كە بۆچى لەو ئىوارە درەنگەدا  
تەرمەكەيان ناشت و نەيانخستە رۇژىكى تر. زۆربەي ئەو  
كەسانەي لەگۆرستانەكەدا نامادەبوون، بەوھ پاساوى ئەو  
پەلەكردنەيان دەدايەوھ كە كەس ئەيدەزانى لەو ئىوارەيەدا ئەو  
ھەموو بارانە دەبارىت.

پياويك دواي دوو ھەفتە تىپەرپوون بەسەر ئەو  
ئىوارەيەدا دەيگوت(ئەو ئىوارەيە زۆرم لەخەلكەكە كرد  
ناشتنى ئەو پياوھ دوابخەن بۆ سبەينى، چونكە ھەر  
لەخۆمەوھ ھەستە بەشتىك دەكردو وام بەخەيالدا دەھات بەو  
ئىوارە درەنگە ئەو پياوھ نەئىژىت باشترە، بەلام كەس گوئى  
بەقسەكەم نەدا!). ئەگەرچى كەس گوئى لەو قسەيە نەبوو بوو  
كە ئەو پياوھ لەو ئىوارەيەدا كەردبووى، بەلام ھەموو جارىك كە  
باسى نەھامەتى و ناخۆشەيەكانى ئەو ئىوارەيە دەكرا، ئەو  
واي دەگوت! ھەندىك لەوانەي لەناشتنى ئەو پياوھدا  
نامادەبوون، ئەو ئىوارەيەيان زۆر بەنائاسايى دەھاتە بەرچاوو  
پىياناوبوو ھەروا لەخۆرا ئەو ھەموو بارانە داينەكردوھ.  
دەيانويست بارىنى ئەو بارانە زۆرە بدەنە پال مردنى ئەو  
پياوھ.

ئەگەرچى ئەو پياوھ بەھۆي سروشتى ھەئسوكەوت و  
كەسەيتىيەوھ زۆر كەس خۆشيان نەدەويست، بەلام لەدواي  
مردنى لەلەيەن خەلكەوھ ھىچ ناماژەيەك ھەست پىنەدەكرا  
دەربارەي خراپىي ئەو پياوھ. چەند مانگىكىش دواي ئەوھ  
كاتىك خەلكى گەرەك لەشوينىكدا كۆدەبوونەوھو باسى مردنى  
ئەو پياوھەيان دەكرد، دايكى ھەموو جارىك بەبەردەوامى  
دەيويست بېروا بەو كەسانە بەيئى كە كۆرەكەي لەپىش  
مردنىدا ھەستى كەردوھ كە دەمرىت. ھەربۆيە لەھەموو  
كاتىكى باسكردنى كۆرەكەيدا دەيگوت(لەسەرەتاي  
نەخۆشەيەكەيەوھ پىيوتم چىدى ئەمجارەيان چاك نابمەوھو  
ئەم نەخۆشەيە دەمكۆژىت!). لەگەل ئەوھى ئەو پياوھ بەھۆي  
نەخۆشەيەوھ نەزىكەي شەش مانگ لەجىگەدا كەوتبوو، بەلام  
ھىچ كاتىك دايكى لەپىش مردنى كۆرەكەيدا ئەو قسەيەي لاي  
كەس نەدركاندبوو!

ھەركاتىك باسى ئەو بارانە زۆرەيان دەكرد لەئىوارەي  
ناشتنى ئەو پياوھدا، دايكى سەرسام دەبوو، چونكە  
بەدرىزايى ناشتنى كۆرەكەي بەھىچ شىوھەيەك ھەستى  
بەبارىنى باران نەكردبوو!  
ئەوكاتەي تەرمەكەيان بۆ نىو گۆرەكە شۆر كەردبووھ،  
ئاو چەندىن جۆگەلەي بارىكى لەدەورى گۆرەكە دروست

کردبوو، نيو گۆرەكەي پېرکردبوو لەئاو. سى كەس تەرمەكەيان لەنيو تابوتەكەو ھەلگرت و بۇ نيو چالەكەيان شۆپكردەو، گۆرەكە بەشيۆەيەك ھەلكەندرابوو زۆربەي باراناوي نيو گۆرەكە لەشويئ سەري تەرمەكەو كۆببۆو. داكي ئەگەرچي لەتاو گريان تەماشى ناشتنى كۆرەكەي نەكردبوو، بەلام دواي تىپەپوونى چەند رۆژيەك بەسەر مردنى كۆرەكەيدا، خەونى پىئوە دىبوو. بۇ ژنە دراوسىكانى گىراپبۆو لە خەونيدا كۆرەكەي لەنيو گۆرەكەدا بينيوو شوئ سەري پېپووە لەئاو. ھەرچەندە داكي لەدواي ئەو خەونەو تەكاي لەھەندى كەس كرد كە بچن گۆرې كۆرەكەي ھەلبەدەنەو، بەلام ھەرچۆنەك بوو خەلكەكە رازىيانكرد كە لەو پىيارەي پاشگەز بىتەو.

داكي بەبەردەوامى لەئاو خەلكدا باسى لەو دەكرد زۆربەي نەوەكانى ئەم بنەمالەيە بەنەخۆشى مردوون و ھەمووشيان لەتەمەنيكى ديارىكراودا دەمرن و ئەوئەندەيان جياوازي لەنيواندا نەبوو. ھەربۆيە ھەموو جاريەك دەيگوت(ھيچ يەكەك لەو بنەمالەيە تەمەنى نەگەيشتۆتە پەنجا سال!). مردنى كۆرەكەي بەحەسرەتيكى گەرەي ئەو بنەمالەيە لەقەلەم دەدا، نەك تەنھا لەبەرئەو كۆپى بوو، بەلكو زياتر باسى ئەوئە دەكرد كە كەسيان ھيچگار لەو تەمەنە كورتەدا نەمردبوون، چونكە كۆرەكەي لەتەمەنى سى و

چوار سالىدا مرد. ئەمەشى بۇ يەكەمىنجا لەسيئەم رۆژى پرسەكەدا بەخەلكەكەي وتبوو.

لەپۆژانى پرسەكەدا بەھۆي زۆرى ئەو خەلكەي سەردانى مالى ئەو پىاوەيان دەكرد، ناچاربوون خەلكەكە دابەشكەن بەسەر ھەموو بەشەكانى مائەكەدا. ژوورەكان و ھەيوانەكەو راپەوەكان، تەنانەت گەيشتە ئەوئە كە ژوورە بچكۆلەكەي پشتنەوئەي مائەكەش چۆل بكن، تاكو خەلك لەويش دابنيشئ. لەچۆلكردنى ئەو ژوورە بچكۆلەدا كە كەلوپەل و شتى زيادەي تىدا دانرابوو، ھەموان بەسەر سوپمانەو تەماشاي ئەو ھەموو چەترەيان دەكرد كە چەند منالەيكى دراوسى دەيانبردەنە دەرەوئەي ژوورەكە. چەترەكان لەھەموو رەنگ و جۆريەك بوون، رەش و سوور، سپى و رەنگاوپرەنگ. چەترى و ھەي تىدابوو زۆر گەرە بوو، لەھەمان كاتيشدا چەترى بچوكيشيان تىدابوو. منالەيكى دراوسىيان لەگۆيزانەوئەي چەترەكاندا بەشدارىي كۆرەبوو، بۇ داكي گىراپبۆو كە خۆي چەترەكانى يەك يەك ژماردووە، ژمارەيان شەست و ھەشت چەتر بوو.

ئەو منالە خوويەكى سەيرى لەگەل ژماردنى ئەو شتانەدا ھەبوو كە بەرچاوي دەكەوتن. جاريەك لەگەل داكييدا چووبوون بۇ مالىكى دراوسىيان، كاتىك گەرابوونەو داكي

له نيو خيزانه كه دا باسى ئو پورده جوانه ي كردبوو كه له مالى دراوسى كه يان بينبوويان. به لام مناله كه ي خيرا وتبوو پورده كه له سهره وه به بيست و يه كه ئه لقه ي ناسن هه لواسرابوو. چه ندين حاله تى له و شيوه يه له و مناله دا به دى ده كرا ده باره ي ژماره كردنى ئو و شتانه ي به رچاوى ده كه وتن, كه خيزانه كه يان زورجار له نيو خه لكيدا ده يانگيرايه وه. ئه گهرچى ئو و مناله به هيچ شيوه يه كه ئو و پياوه ي خو شنه ده ويست, به لام وه كه ناره زويه كه له و ئيواره درهنگه دا له گه ل خه لكه كه چوو بو گو رستان.

ئو و منالانه ي له ناشتنى تهرمه كه دا ناماده بوون, هه موان وه كه روژيكى خو ش باسيان له و ئيواره يه ده كرد. به پيچه وانه ي گه وره كانه وه كه پييانو ابوو ئو و ئيواره يه يه كيئ كه بوو له و روژه ناخوشانه ي هه رگيز له بيريان نا چيئه وه. چونكه ئو و ئيواره يه ئه وه نده بارانيان به سهردا باريبوو, كه دواتر له كاتى باس كردنى ئو و روژه دا مردنى ئو و پياوه يان بيرده چوو وه هه موان باسى بارانه كه يان ده كرد.

ژنيك كه خو ي ده يگوت نه وه دو يه ك سالم, به لام چه ند كه سيك به تهمه تريشيان داده نا, له و ئيواره يه دا كاتيئ كه له په نجه ره ي ماله كه يانه وه ته ماشاي بارانه كه ي كردبوو, ده يگوت (گه وره يى و خيرا يى دلويه كاني ئو و بارانه زور

سهرسامى كردم, چونكه به دريژايى تهمه نم باران بارينى له و شيوه يه م نه بينيوه!).

ئه گهرچى ئو و پياوه له پيش مردنيدا زور به كه مى له گه ره كدا دره ده كه وت, به لام دواى ئه وه ي مرد زوربه ي شه و ده هاته خه وى ئو و كه سانه ي ده يانناسى. هه نديجاريش كه خه وه كانيان بو يه كترى ده گيرايه وه, وا ريده كه وت خه وى دوو كه س له يه كترى بچيئ! ئه و كاته ي باسى ئو و خه ونانه يان ده كرد كه بينيو يانه, پياويك بير كردنه وه له و ئيواره يه ي پياوه كه يان تيئا ناشت ده گه پرانده وه بو سهرچاوه ي خه ونه كان. چونكه پيياو ابوو ئه وان به زورى له كاتى نوستندا بير له و ئيواره يه ده كه نه وه. ئو و خه ونانه ي نه ده گه پرانده وه بو بير كردنه وه له پرژانى ژيانى ئو و پياوه. له به ره ئه وه ي ئو و پياوه له ژيانيدا په يوه ندييه كي ئه وه نده پته وى به كه سه وه نه بوو, تا چه ند يادگار ييه كه ببته هوى ئو و خه ونانه. هه ربويه زوربه ي ئو و كه سانه ي ده يانناسى خو شيان نه ده ويست, ته نانه ت منالانى گه ره كيش چه زيان نه ده كرد به هيچ شيوه يه كه بييين. هه موو جاريئ كه منالانى گه ره كه له كو لانه كه ي ئه واندا يارييان ده كرد, ئو و ده رگاي ماله كه ي ده كرد وه و داواى له مناله كان ده كرد ئو و ناوه چول بكه ن و يارييه كه يان دووربخه نه وه. به لام ئه وان به هوى هه لكه وتن شويئه كه وه چه زيان ده كرد له به ر

دەرگای مائی ئەواندا یاریی بکەن. روژیک منالەکان بەتۆپ یارییان دەکردو چەند جارێک تۆپەکیان بەر دەرگاکی مائی ئەوان کەوت، ئەویش کاتیگ هاتە دەرەو تۆپەکی بەردەست کەوت و بردییە ژوورەو بەدراوی بۆی هەڵدانە دەرەو. تۆپەکش هی ئەو منالە بوو کە خووی بەژماردنی ئەو شتانەو گرتبوو روژانە بەرچاوی دەکەوتن.

هەموو ئەو کەسانە دەیانناسی وا هەستیان دەکرد ئەو پیاوێ رقی لەهەموو کەسیگەو حەز بەببینینی هیچ کەسیگ ناکات. بەلام لەدوای مردنی، هەست بەو شیوێ تەماشاکردنە نەدەکرا، چونکە هیچ یەکیگ لەوانە بەخرایی باسی ئەو پیاوێ نەدەکردو بارانی ئەو ئیوارەییەش سەرپای باسکردنەکانی لەدووری خۆی کۆدەکردەو. هەرچەندە زۆری ئەو بارانە وایکردبوو بەخیرایی مەراسیمی ناشتنەگە ئەنجام بدەن، بەلام کارەکان بەدەستەو نەدەهاتن و هەرچۆنیگ بوو ماوێیەکی زۆر بەو ناشتنەو سەرقالیوون. بەپروای هەموو ئەوانە ی بەشدارییان لەناشتنی ئەو پیاوێدا کردبوو. هۆی دواکەوتنیان و زۆر مانەوێان لەگۆرستان دەگەراندەو بۆ زۆری ژمارە ی ئەو خەلگە ی لەو ئیوارەییەدا ئامادەبوون. لەناشتنەگەدا زۆریە ی کەس بەپیشنیارو راسپاردەکانیان کاتی ناشتنەگە یان زۆر لەکاتی ئاسایی خۆی درێژکردبوو. یەکیگ

هاواری دەکرد نایلۆن بدەن بەسەر تەرمەگەدا پێش ئەوێ بەردەکان دابنێن. یەکیگ دی پێیباشبوو تەرمەگە بگریتە نایلۆن و توند ببەستریت. ئەمانەو چەندین راسپاردەو بیروپرای جیاوازی دیگە وایکرد ماوێیەکی زۆر لەبەر باراندا بمیننەو.

زۆری ژمارە ی ئامادەبوونیش لەمەراسیمی ناشتنی تەرمەگەدا دەگەرایەو بۆ ریکەوتی ئەو روژە ی ئەوێ تیدا مرد، چونکە ئەو پیاوێ لەنیوێرۆی روژی هەینییدا مرد. هەرپۆیە زۆریە ی ئەوانە ی لەنوێرۆی هەینی ئەو مژگەوتەدا ئامادەبوون کە ئەویان تیدا شت، بەشدارییان لەناشتنەگەدا کرد. هەندیگ لەو بروایەدا بوون ئەگەر ئەو پیاوێ لەوکاتەدا نەمردایە، بروا نەدەکرا ئەوێندە کەس لەکاتی ناشتنیدا ئامادەبن.

ئەگەرچی زۆر کەس ئەو پیاوێیان خوێش نەدەویست، بەلام پیاوێگ هەموو جارێک لای خەلگ دەیگوت(ئەو پیاوێ لەدوورەو وادەردەکەوت، دەنا ئەگەر لەنزیگەو بتانناسیایە، لەروانینەکانی سەرەتاتان پەشیمان دەبوونەو!). ئەوێشی دەکردە بەلگە کە خۆی لەمنالییەو هاورپیی بوو، تا ئەو روژە ی کە مرد هیچ ناخوشییەگ لەنیوانیاندا دروست نەبوو. بەلام زیاتر بیئەنگی و دوورپەریزی وایکردبوو خەلگ بەو شیوێیە لیی بروانن. تەنانەت لەمالیشەو زۆریە ی کات لەژووری پشتەوێ مألەگەدا دادەنیشت و خۆی بەچەند



شتییکهوه سه رقال ده کرد. ئەو ژوورەى له ژوورەکانى دیکهى خانووه که بچوکتەر بوو، هەندى شتى زیادهیان تیدا دانابوو، هەموو خیزانه که به ژوورى پشتهوه ناویان دەبرد. جگه لهو پیاوه ئەندامانى دیکهى خیزانه که زۆر به کهمى دهچوونه ئەو ژووره. به لأم له پوژانى پرسه که دا ناچار بوون خەلک ببه نه ئەویش. له وکاته شدا هەموو ئەو چه ترانهى ئەو پیاوه له منالییهوه تا روژى مردنى کۆیکردبوونهوه لهو ژوورەدا دانرابوون.

دایكى بریاریدا بوو ئەو چه ترانه له شوینیکی باشدا هەلبگیرین و به هەموو ئەندامانى خیزانه که شى راگه یاندبوو که ناگادارى چه تره کان بن و وهک یادگار ییه که به جیماوى کورە که یان بیپارین.

هەریۆیه دواى دوو ههفته تیپه پوون به سهەر مردنى کورە کهیدا، هەموو چه تره کانى له نایلوئیکى گه وره وه ئالاندو به پەتیکی ئەستور له ناوه رستدا توند به سستی و له ژوورە کهى پشته وه دا هەلیگرتن. به لأم هەموو ئەو حه بانەى که نزیکه ی نیو عه لاگه ده بوون و کورە کهى له کاتى نه خۆشییه که دا ده بخواردن، فرییدان، چونکه پییوابوو خواردنى ئەو حه بانه بوونه ته هوى مردنى کورە کهى.

دایكى زۆربهى کات هۆکارى ئەو شیرپه نجهى گه ده یه ی که کورە کهى پیوهى دهینالاند، ده گه پانده وه بو ئەو په رۆ کۆنانه ی که کورە کهى له منالییدا ده یخستنه ده مییه وه. چونکه کورە کهى به منالی هەر په رۆیه کهى به رده ست بکه وتایه سوچیکی ده خسته ده مى و ته پرى ده کردو ماوه یه کهى زۆر له ده میدا ده مایه وه.

کاتی که مرد کهس تووشى سه رسوپمان نه بوو، چونکه ده یانزانى هەر روژیک بییت ئەو پیاوه به هوى ئەو نه خۆشییه وه ده مریت. هەر ئەوهش بوو وایکرد که له دواى مردنى خەلک زیاتر باسى بارانه که وه ئەو ژماره زۆره بکه ن که له گۆرستانه که دا ئاماده بوون، هەموو جار یکی ش له کاتى گێرانه وهى به سه رهاته کانى ئەو ئیواره دره نگه دا، ژماره ی ئاماده بوو نیشیان ده ستنیشان ده کرد، که شه ست و حه وت کهس بوون. ئەوهش ئەو مناله پیی راگه یاندبوون. که خوى به ژماردى ئەو شتانه وه گرتیوو، روژانه به رچاوى ده که وتن.

زستانی 2002

گهړانه وهی پیاوړیک  
له تاریکیدا

(رەنگە چەند سالىكى دى ھەموو ئەوانەى بەدەم  
چىرىنى ئاوازىكەۋە دەچنە دەرەۋە، كەسىيان ھەز بەۋە نەكەن  
كە جارىكى دى بگەپىنەۋە بۇ شوپىنى خالى دەستپىكىردن و  
ھەنگاۋنانيان!).

ئەمەى وتو بە بەردەۋامىش ۋەك كەشتىۋانىك چۇن بۇ  
كەنارى دوورگەيەك بىروانىت، تەماشاي ئەۋ نەمامەى دەكرد كە  
لەۋديو پەنجەرەكەۋە تازە لەچرۇكردندابوو. وايبەخەيالدا  
دەھات ھەموو شتىكى دەوروبەرى لەژىر چاۋدىرى ئەۋدان و  
گىشت دياردەكانىش وایان دەخستەپروو ھەموان چاۋەپى  
فرمانەكانى ئەۋن، بەلام چوارچىۋەى ئەۋ ژوورەى لا ببوۋە  
ھەسارەيەكى دىكەۋ رەنگ و رووخسارو دەسەلاتى ئەۋى  
لەچواردەۋورى دووردەخستەۋە. تارىكبوونى ئەۋديو  
پەنجەرەكەۋ دەنگى بالەكانى پەپوولەيەك كە بەدەۋرى گىلۇپى

ژوورەكەدا سوپى دەخوارد، نىگىاي بۇ سەر خۇى گويىزايەۋە.  
ئەۋ پەپوولەيەى بەگەردى بالەكانىدا وا دەردەكەۋت ھىشتا  
فرياي گويىزانەۋەى ھەلەلەيەك نەكەۋتدېت بۇ پىتېن.

ۋەك بۇلەيەك لەبەرخۆيەۋە وتى (رقىكى ئەستوورم  
بەرامبەر ئەۋ كەسانە ھەيە پاش ماۋەيەكى دىكە دەربارەى  
مناليت پرسىيارت ليدەكەن، چونكە ھەموو ئەۋانەى رەنگە  
دۋاي ماۋەيەكى دى ليرەۋە تىپەپن پىۋىست ناكات بزائن ئيمە  
لەئىستادا چىمان كردوۋە، بەلكو دەبىت ھەۋلى ويناكردنى  
ھەموو ئەۋ شارو دەرياو باخچەۋ رېرەۋانە بدەن كە پاش  
ماۋەيەك پىياندا تىدەپەپن).

دووركەۋتنەۋى پەپوولەكە لەگىلۇپەكەۋ گەپرانى بەنىۋ  
ئاسمانى ژوورەكەدا، خەيالى ۋەستاندو چوارچىۋەى  
ژوورەكەى ۋەك تۇرپىك بۇ فرىنى ئومىدەكانى ھاتەۋە بەرچاۋ.  
بەخىرايى چاۋى بەدىۋارە خاۋىن و دەرگاۋ پەنجەرە تازە  
بۇيەكراۋەكاندا گىپرا، تا لەكۇتايدا نىگىاي لەسەر تابلۇى  
ژوورەكە لەنگەرى گىرت، وئىنەى شارپىك بوو لەسەر ھەسارى

مەرىخ و چەند ئاپارتماننىكى شوشەيى و رازاۋە بەرەو ئاسمان  
ھەلچوۋوبون. دۋاي تىپرامانىكى زۆر خۆي لەيەككىك لەژوورە  
شوشەيىەكانى ئاپارتماننىكىدا بىنىيەۋە، لەسەر كورسىيەكى  
روپۇشراۋ بەئاۋرىشم دانىشتىبوو. بىرى لەگەرەبوونى  
شارەكان و چىپى دانىشتۋانى سەر ھەسارەى مەرىخ  
دەكردەۋە. رۇژانە خەلكى لەشەقام و كۇلانەكاندا  
لەپالەپەستۇداۋبون بۇ ھاتوچۇكردن. نەخشەيەكى بۇ  
بەربەستىكردن لەچىپى دانىشتۋان لەپىگەى ئامىرىكى زۆر  
بچوكەۋە بەدەنگ دادەپشت! ئەۋەندە سەرقالبوو پىدەچوو  
بەدرىژايى بىست و پىنج سالى تەمەنى سەرقالبوونى لەو  
شىۋەيەى بەخۆيەۋە نەدىيىت.

دەنگى ھەۋرەبروسكەيەك لەوكاتەدا ھىنايەۋە نىۋ  
ژوورەكە، چاۋى لەسەر تابلۇكەۋە بۇ پەنجەرەكە پىئ  
گويزايەۋە، تەماشايكرد نەبارانىك بەسەر گەلاۋ لىق و پۆپى  
درەختەكاندا دەبارى. لەچاوتروكاننىكىدا گەلاكانى درەختەكە  
زەرد ھەلگەپان و دەستيانكرد بەھەلۋەرىن و لەچاوتروكاننىكى

دىكەدا درەختەكە چىرۋى كىردەۋەۋە رەنگى سەۋز سەراپاي  
درەختەكەى داپۇشى. پاش ماۋەيەك ھەلۋەرىن و پوكانەۋەى  
جەستەى پەپوۋلەكە ۋەك سوتوى پەپۇيەكى سوتاو لەسەر  
تاقى پەنجەرەكە سەرنجى بۇلاى خۆى راكىشا. پاشان بۇ  
گەپان بەدۋوى گەردى بالەكانى پەپوۋلەكەدا سەرى بۇ ئاسمان  
بەزكردەۋە. ساپىتەى ژوورەكە ۋەك چاۋدىرىك بەسەر نازادى  
ئاۋاتەكانىيەۋە ۋەستابوو، كە ببوۋە رىگرىك لەھەلۋەرىنى  
خەيالى. ھەستى دەكرد ئەۋ ساپىتەيە فشارىكى گەۋرەى  
خىستۋتە سەر لقھاۋىشتنى خەۋنەكانى و ئەستەمە بتوانىت  
بەبى روۋخاندنى ئەۋ ساپىتەيە ئارەزوۋەكانى فەراھەم بكات.  
ھەربۆيە وتى (پىدەچىت تۇ بتوانىت بەشەقامە خاۋىن و  
رووناكەكانى روانىندا ئازادانە گوزەر بكەيت و ئاۋرىش لەو  
رووخسارانە نەدەيتەۋە كە ئارەزوۋى بىنىنيان ناكەيت و  
بىبنەماش ستايشى ھىچ راۋچىيەك نەكەيت، بەلام لەژىر  
سايەى ئەۋ ساپىتەيەدا تۇ دەبىت بەكۆت و زنجىرەۋە بەشەقامە  
پىس و تارىكەكاندا تىپەپىت، بەبەردەۋامى لەۋ رووخسارانە

پروانیت تا سەرئیسقان دزیون و لەخۆپاش بەشانوبانی  
راوچییهکاندا هەڵدەیت!.

هەر لە سەر کورسییەکیهوه وهك دلدانهوهیهك رووی  
بەرەو تابلۆکە وەرگێرا. لەگەڵ یەكەم نیگای تابلۆکەدا پەنگی  
تیکچوو، ددانەکانی لەسەر یەك تووند بوون و چاوی چەپی  
زیاتر کرایهوه. چونکە تابلۆکە گۆرانکارییهکی گەورە  
بەسەردا هاتبوو، وینە ی کۆمەڵێک ئافرەت و پیاوی  
نیوهپۆشتە ی دەنواند، لەدارستانیکدا سەرقالی  
پنینهوه و کوکۆردنەوه ی گەلاو لق و پزۆپۆی درەختەکان بوون و  
بەسەر رووخساریاندا لە مەیمون دەچوون! دلی تووند گوشراو  
نەیتوانی بۆ ماوهیهك لەو دیمەنە پروانیت، هەربۆیه بەخیرایی  
رووی وەرچەرخاندو لەپەنجەرەکەوه چاوی چەپی برییه  
درەختەکە. قەدی درەختەکە تا رادەیهکی باش ئەستور  
بووبوو، پزۆپۆشی بەدەوری خۆیدا بلۆتر دەینواندو تا دەهات  
گەرەتر دەبوو. چونکە شەوو رۆژو مانگ و سالەکان هیندە  
بەخیرایی بەدووی یەکدا دەهاتن، کە کیشانی جگەرەیهك

شەوو رۆژەکانی مانگیکی لەگەڵ خۆیدا دەسووتاند! خۆر  
هیندە بەخیرایی هەڵدەهات و ئاوادەبوو، وهك دیمەنی کشانی  
ئەستێرە دەهاتە بەرچاو. ماوهیهك تەنها فریای هەلکردن و  
کوژاندنەوه ی گۆپی ژوورەکە دەکەوت، هەربۆیه دوا  
ماندوو بوونیکی زۆر وازیهیناو بریاریدا ساتیک بەتاریکی و  
ساتیک بەپرووناکی بەریتە سەر. رووی لەپەنجەرەکە وەرگێراو  
بەناهیکهوه چاویکی بەدەورووبەری ژوورەکەدا گێرا، بەرچاوی  
لینبوو، چونکە هەستی دەکرد ئەو دیوارانە لەدەورووبەرەوه  
پالەپەستۆی دەخەنە سەر و دەیانەویت هەموو روانینهکانی  
لەچارچیوه بدەن. ماوهیهکی زۆر پیش ئیستا دیواری لای  
راستی ئەو ژوورە پیی راگەیاندبوو: لەکاتی نزا کردندا  
دەستەکانی بەکراوهیی بەرزیکاتەوه بۆ ئاسمان! یان دیواری  
لای چەپ ئاگاداری کردبووه کە نوێژی بەیانی لەکاتی خۆیدا  
بکات، چونکە خیری لەهەموو نوێژەکانی دی زیاترە! جگە  
لەمانەش شەویک هەردووکیان بەتوندی هاواریان بەسەردا  
کردبوو، کە دەبیئت خۆی بەبەرپرسیار بزانیئت لەبەرامبەر

كەسانى دەوربەرىدا. ئەويش تەنانەت گرنكى بەو كارانەش نەدەدا كە پەيوەندىيان بەخودى خۆيەو ھەبوو. ھەربۆيە لەو كاتەدا لەدىوارەكەى دەروانى لەدلى خۇيدا وتى(ئەم دىوارانە بەتوندى لەچوچىئويەكى تەسكدا لەقالبەت دەدەن و بەشىئويەكى فراوان و رەوا سزا بۇ ھەموو ئارەزوو كەكانت دادەپىژن و بوارى تەنھا مەودايەكى بچوكيش بۇ تىرامانت نايلىنەو، بەچوونە دەرەوشت لەو چوارچىئويە دەبىتە بىنرخترين كاھىنى ئەم سەر زەويىيە).

دوای بىزاربوون لەدىوارەكان جارىكى دى نىگاي بۇ سەر تابلۇكە گويىزايەو، تەماشايكىرد تابلۇكە گۇرناكارىيەكى سەيرى بەسەردا ھاتووە. وىنەى كۆمەلىك پىياوى نورانى دەنواند كە سەرقالى دابەشكردى كۆمەلىك كىتیب بوون بەسەر خەلكىدا، رووخسارىان تەلىسىمى مژدەيەكى ئايندەى لىدەبارى. بەسەيركردى رووخسارى ئەواندا بۇ ماوئەكە ئاوپرى لەپرووخسارو جەستەى خۆى دايەو. تەماشايكىرد قزۇ ريش و سميلى لەگەل درىژبووندا ناوبەناو تالى سپيشيان

تىكەوتووە، بەوھشدا بۆى ئاشكرابوو چەند سالىك لەتەمەنى تىپەپيوە. ەك گومانىك دەستى بەسەر رووخسارىدا ھىنا، چەند چرچولۇچىك لەدەموچاويدا رىگەيان لەخىرايى دەستى گرت، لىرەشەو پىربوونى خۆى بەتەواوى لا بوو بەيەقىن.

دەنگى بايەكى بەھىز لەپەنجەرەكەو سەرنجى راکىشاو خەيالى بەتەواوى لەخۆى دوورخستەو. گەورەبوونى درەختكە بايەكەى لەپىربردەو. لەكاتى تەماشاكردنى گەلا رزاوەكانى سەر تاقى پەنجەرەكەدا، ژەنگى پەنجەرەكە زۇر سەرسامىكىرد، چوارچىئويە پەنجەرەكە لەداخوران و داپزاندا بوو. بەخىرايى رووى بەرەو دەرگاگە ەركىپرا، تەماشايكىرد بەھەمانشىئويە ژەنگ ەك كارى مار چەند تويىژالىكى لەدەگاگەو ھەلۆەرانئوتە سەر زەوى ژورەكە. بەو پارچە ژەنگانەدا زەوى ژورەكى كەوتەو ياد، كە بەپرواى ئەو ەك سىبەرى خۆى بەھىچ شىئويەك نەيدەتوانى لىى دەرباز بىت و ھەمىشە بەدوويدا رادەكات. ھەربۆيە وتى(سىما ريشەيەكانى ئەم زەويىيە ەك مۆرىك بەنىئوچەوانتەوئەوئەو لەھەرشوئىنىك

بدوييت يان گوزارشت له خوشی يان ناخوشییه بکهیت، خیرا دهتاسنه ووهو دهچيته نیو چوارچیوهی چهند سیفه تیکی گشتییه ووهو تایبه تمندی خودی خوت وهک له دهستدانی کولاره یهک دواي پچرانی دهنو له کهی له دهست ددهی. بهراکردنیش له سروته کانی ئه و زهوییه، ده بیته خو فروش و بیوه فا!).

له سهرو ئه مانه شه ووه ئه ووهی زور بیزارای ده کرد ئه ووه بوو ئه و زهوییه دهیبه ستوه بهراورد ووه ووه، ئه ویش به بهر ده وامی لهراورد ووه هله دهات. ئه و چاوی راستی له یه کیك له جهنگه خوینا و بیه کانی بهرگریکردندا له دهستدابوو، هه ربویه ته نها به چاوی چه پ ده پروانی، به لام هه رگین حه زی نه ده کرد دهریاره ی له دهستدانی ئه و چاوه ی پرسیارای لیبکه ن. ته نانه ت حه زی به و ه ش نه ده کرد دهریاره ی منالیشی پرسیارای لیبکریست. جاریک زور به توره بییه ووه له ووه لامی پرسیاریکدا روویکرده ها و پرئییه کی و پییوت: هه موو منالی من ئه ووه بوو قامیشیکی دریزم دهینا و له نیو قاچه کاندما دامدنا و

دهستیکم پیوه ده گرت و به دهسته کهی تریش داریکی کورتم پیبوو خیرا خیرا دمدا به قامیشه که دا، وهک ئه ووهی به سه ر ئه سپیکی ئه فسانه بییه و به م رامده کرد، به بی ئه ووهی گوئی به هیچ سنوریک بدهم، به لام بی ئه ووهی خوم ئاگادار بویم به نوکی قامیشه که چه ندین هیل و سنورم له سه ر خوله که به دواي خومدا به جیده هیشت!

بو دهر بازبوون له ریسا کانی ئه و زهوییه جاریکی دی چاوی بو سه ر تابلوکه گوینا یه ووه، ئه مجاره ش تابلوکه گوپرانکارییه کی گه ووه ی به سه ردا هاتبوو. وینه ی کو مه لیك خه لك بوون به چه کوش و داسه ووه به سه ر شه قامیکی پاندا دهرپویشن و هه رییه که و دهستیکی بهر زکرد بووه و به لافیته کانی دهستیاندا پیده چوو خویشاندانیکی گه ووه یان سازدابییت و داوای گوپرانکارییه کی سهرتاسه ری بکه ن. ماوه یه کیش له تابلوکه راماو دواتر دهستی بهریشیدا هینا و ههستی کرد ته مه نیکی له سه یرکردنی دیمه نی ئه و تابلویه دا به سه ربرد ووه!

لەو کاتەشدا بۆی دەرکەوت دەستەکانی بەتەواوی  
لەرزۆکبوون.

کاتیك بەخیزایی چاوی بەدەرگا و بەپەنجەرە  
ژەنگاویبەکاندا گێپراو تەماشای دیوارەکانی کرد، بۆی  
دەرکەوت وەك ریشالەکانی سەر گەلایەك درزیکێ زۆر  
کەوتبوو سەر دیوارەکانی ژوورەکە. لەوکاتەدا بۆی  
ناشکراوو لەشی بەتەواوی لاوازبوو و چاوی زۆر کزبوو و  
دەستەکانیشی وەك پزۆپۆی درەختیکێ بەر رەشەبایەکی  
بەهیز دەلەرز. هیواش هیواش سەری بۆلای تابلۆکە وەرگێرا،  
تەماشایکرد لەتابلۆکەدا کۆمەلێك خەلک سەرقالی گفتوگۆکردن  
بوون. هەر سێ چوار کەس بەجیا لەگەڵ یەکدی دەوان.  
هەبوو پشنتی بەپشنتی یەکیکی دیکە وە نابوو، هەموو پیکە وە  
قسەیان دەکرد. پیاویک لەناوەراستدا بەسەرسامییە وە  
دەپروانی، پێدەچوو نەزانیت گۆی لەکێ بگرت!

ورده ورده تابلۆکە گۆراو رەش داگەرا، هەربۆیە  
ئاوپی لەپەنجەرەکە دایە وەو تەماشایکرد پزۆپۆی درەختەکە

بەتەواوی پانتایی پەنجەرەکە داگیرکردبوو. لق و گەلاکانی  
هاتبوونە نیو ژوورەکە، هیچ مەودایەکیان بۆ رووناکی  
نەهێشتبوو کە دزە بکات و خۆی بکات بەژوورەکەدا، هەربۆیە  
ژوورەکە یەکیارچە تاریککرد. لەوکاتەدا کتوپر  
یادەوهرییەکی منالیی هاتەو یاد کە شەویک لەشەووەکانی  
زستان بوو، هەمووی چەند رۆژیک بەسەر مردنی باپیریدا  
تیپەپیبوو، لەژووریکێ پشتەووی مالهەکیان سەرقالی گەران  
بوو بەدوای تەسبیحەکە باپیریدا، تا وەك یادگارییەك لای  
خۆی بیپارێزیت، بەلام لەوکاتەدا گۆپی ژوورەکە کوژایە وەو  
ژوورەکە بەتەواوی تاریکبوو. بەتاریکی هەستایە سەرپێ و  
ویستی لەژوورەکە بچیتە دەرەو. لەوکاتەدا ئاوپی لەدواوە  
دایە وە، تارمایی باپیری لەسوچیکێ ژوورەکەدا هاتە بەرچاوی.  
هەردوو چاوی گرت و بەدەم هاوارکردنەو رایکردە دەرەو وە  
خۆی لەژوورەکە قەتارکرد!!



ئەو ئىۋارەيە

لەبەردەم دوكانەكەۋە تىنەپەرى

(لەدوورەو تارمايىيەكم ھاتە بەرچا، كاتىك لىي نزيك بوومەو تەماشامکرد تەرمىكەو خويىن بەسەر كراسە شىنە كالكەيدا بلابووتەو. قاچى راستى نوشتابو، دەستى چەپى لەسەر دللى دانابوو. سەرىشى بەلاى چەپدا ناورى دابووه).

ئەمە قسەى ئەو دوكاندارە بوو كە بەسيفەتى ئەوئى يەكەمىن كەس بوو چۆتە سەر تەرمەكە، لەبەردەم ئەفسەرى بەدواداچوونى ئەو تاوانەدا وەستابوو. دەيوست ئەوئى لەلا روون بكاتەو، ئەو ھىچ زانىارىيەك دەربارەى ھۆكارى كوشتنى ئەو پياو نازانىت. ئەوئى ئەفسەرەكەى زياتر سورکرد لەسەر ئەوئى پرسىارىكى زياد لەپىويست ئاراستەى دوكاندارەكە بكات، ئەو پىپراگەياندىبون پىشتەر ئەو پياو كوژراوئى ناسىوئەو ھەموو ئىوارەيەكى درەنگ لەوبەر دوكانەكەيەو تىپەريو. رەنگە ئەوان بيانەوئىت بەو پرسىارانە زانىارىيە زياتر دەربارەى ئەو تەرمە فرىدراو كۆيكەنەو. بەلام دوكاندارەكە وايدەزانى ئەوان دەيانەوئىت كوشتنى ئەو پياو بەيىنن بەسەر ئەوئا. ھەر ئەوئى شىبوو واىكرد لەكاتى قسەكردندا ھەموو گىيانى بلەرزى و بەپىچىچىرى وەلامى پرسىارەكان بداتەو. ئەگەرچى

ئەوان بەتەواوى لايان ئاشكرابوو ئەو دوكاندارە جگە لەوئى كە يەكەم كەس بوو بچىتە سەر تەرمەكە، ھىچ دەربارەى كوشتنى ئەو پياو نازانىت. بەلام ھەرچۇنىك بوو شەويك لەزىنداندا ھىشتىانەو. دوكاندارەكە ئەو شەوئى بەبىركردنەو لەو تەرمە بردە سەر. ئەو ھەموو ئەو شتانەشى لەكاتى خۆيدا دەربارەى ئەو پياو بەگوپىيىنەدانەو بىستبوونى لەو شەوئا دەيىنەنەو بەرى خۆى و لەوئى چوو بەو گەرانەوئى بەو يادەوئىيە لەبىرچوئەكانى بەدووى ھۆكارى كوشتنى ئەو پياوئا بگەرپىت. بەتەواوى نەيدەتوانى بابەتەىك بۆ كوشتنەكەى بدۆزىتەو. دوكاندارەكە لەو شەوئا ھەرچەندىك كۇشا نەيتوانى بخەوئىت و بەبەردەوامى بىرى لەو پياو كوژراو دەكردەو.

ئەو شتانەى لەكاتى خۆيدا لەچەند ھاورپىيەكى دەربارەى ئەو پياو بىستبوونى، لەو شەوئا ھەموو بەسەرھاتەكانى بەبىر خۆيدا دەيىنەنەو دەيوست بەشىوئەك راقەيان بكات كە ھۆكارى كوشتنى ئەو پياوئى تىادا بدۆزىتەو. بەيىئەوئى بەخۆى بزانىت لەو شەوئا كەوتە لىكدانەى ھۆكارى كوشتنى ئەو پياو. ئەو لەو گەرانەوئىيەدا بەھىچ شىوئەك بكوژانى ئەو پياوئى بەلاو گرىنگ نەبوو، بەلكو بەتەنھا دەيوست ھۆكارى كوشتنەكە ئاشكرا بكات. بەو ئىوارە كپ و خامۇشەداو دەرکەوتنى ئەو تەرمە لەكەشىكى زۆر ئارام و

بېدەنگدا، بەتەواوی لەو دانیابوو، ئەو پیاو لەشوینیکى تر  
كوژراوه و هیناویانە لەویدا فریانداده. لەكاتەدا بیری  
لەشوینی كەوتنى تەرمەكە كردهوه، لەپال دیواری  
قوتابخانەیهكى ناوەندی كچانەوه كەوتبوو.

ئەو دوكاندارە هەرچەندى دەكرد نەیدەتوانى خۆى  
لەسببەرى تەرمى ئەو پیاو قوتاربكات، هەربۆیە ناچاربوو زۆر  
بەوردی هەموو ئەو رۆژانە بەینیتەوه بیری خۆى كە ئەو پیاو  
تیادا بینووه. ئیوارانى بێردەكەوتەوه، هەموو ئیوارەیهكى درەنگ  
ئەو پیاو لەوبەر دوكانەكەى ئەمەوه تێدەپەرى، هەموو جارێك  
لەكاتەدا دەیبینی. لەكاتى خۆیدا بەهیچ شیوێهەك ئەوانەى  
بەلاوه گەرنەبووه، بەلام لەو شەوهدا وەك ئەوهى بەدووی  
شتیکى زۆر گەورەدا بگەڕیت، بەوردی هەلسوكەوت و رۆیشتنى  
ئەو پیاو دەهینایەوه یادى خۆى. ئیوارەیهك كاتێك ئەو پیاو  
لەوبەر دوكانەكەى ئەمەوه تێپەرى، لەكاتەدا هاوڕێیهكى ئەم كە  
لەنیو دوكانەكەدا دانیشتبوو دەیگوت(ئەم مامۆستاى زۆر  
بەهیاوشى بەرێگەدا دەپوات و بەهیچ شیوێهەكیش ئاوپ  
ناداتەوه).

ئەو ئەگەرچى پێشتر چەند زانیارییهكى دەربارەى ئەو  
پیاو لەهاوڕێكانى بیستبوو، بەلام هەرگیز بیری بۆ ئەوه  
نەچوو رۆژێك لەرۆژان ژيانى ئەو پیاو بۆ ئەم بێتە جیگەى

بایەخپێدان. جارێك هاوڕێیهكى دەیگوت(هەرگیز هەست ناكەیت  
ئەو پیاو لەو گەرەكەدا، زۆر بېدەنگە، خۆى لەهەموو شتێك  
دەپاریزیت). لەگەڵ بەبیرھینانەوهى ئەو رستانەشدا، كتوپر  
قسەى ئەو ژنەى بێرکەوتەوه كە دواى ئەوهى پۆلیس تەرمى  
مامۆستاكەیان لەگەڵ خۆیاندا برد، زۆر بەبیباكانە و  
لەبەرخۆیهوه وتى(ئەگەر شتیکى نەكردبیت بۆ دەكوژیت؟).

ئەو لەو شەوهدا زۆر بیری لەچارەنووسى خۆى  
نەدەكردەوه، بەقەد ئەوهى دەیویست قورسایى بێرکەوتەوهى لەو  
خالەدا چەركاتەوه كە بیباتەوه سەر ھۆكاری كوشتنى ئەو  
پیاو. هیچى واى دەربارەى ژيانى ئەو پیاو نەدەزانى تا بێتە  
دەروازەیهك بۆ ناشكرکردنى ھۆكاری كوشتنەكەى. زۆرەى  
كاتیش گەرنكى بەو قسانە نەدەدا كە پێشتر لەلایەن چەند  
كەسێكەوه دەربارەى ئەو پیاو بیستبوونى، بەلام هەرچۆنێك  
بیت لەو شەوهدا هەولیدا هەموو ئەو شتانەى دەربارەى ئەو  
پیاو پێشتر گوێى لیبوو بەینیتەوه بیری خۆى. ئەوهى  
دەهاتەوه یادى تەنها چەند شتیکى كورت بوون و ئەوش  
نەیدەگەیانده هیچ ئاكامێك. دوكاندارەكە نەیدەتوانى بەو  
شتانەى لەپاوردوودا بیستبوونى، هەلسوكەوتى ئەو پیاو  
لەچەند دێرێكدا گەلێكە بكات، چونكە بەهیچ شیوێهەك

نەيدەزانی ئىۋارەيەك ئەو پىاۋە دەكوژرېت و تەرمەكەى لەنزىك  
دوكانەكەى ئەمەۋە فېدەدرېت!

ئەو لەپوۋكارى دەرەۋە بەتەنىشت دەركاى حەۋشەى  
مالەكەيانەۋە دوكانىكى بچوكى وردەۋالەفروشىى  
درووستكردبوو، رۆژانە چەندىن كەس ھاتوچۆيان دەكردو  
شتىان لىدەكپى. ئەگەرچى ئەو پىاۋە ھىچ كاتىك سەردانى  
دوكانەكى ئەۋى نەكردبوو، بەلام ھەموو ئىۋارەيەكى درەنگ  
لەۋبەر دوكانەكەيەۋە تىدەپەپى. ھەموو ئەو كەسانەى ئەو  
پىاۋەيان دەناسى بەكەسىكى ئالۆزىان لەقەلەم دەداۋ پىياناۋابو  
كەس ناتوانىت بەتەۋاۋى كەسىتىى ئەو پىاۋە ھەلبەسەنگىنى.  
ئەۋكاتەى پۆلىس ھاتنە شوئىنى تەرمە فېدراۋەكە و پرسىارىان  
كرد كى يەكەمىنجا تەرمەكەى بىنىۋە، دوكاندارەكە بەخىراىى  
چوۋبوۋە پىشەۋەۋە پىپراگەياندىبوون ئەو يەكەمىن كەس بوۋە  
لەدوۋرەۋە تەرمەكەى بىنىۋە. ئەۋەشى واىكرد ئەفسەرەكە  
پرسىارى زىاتر لەۋ دوكاندارە بكات، ئەۋەبوۋ لەشوئىنى  
تەرمەكەداۋ ئەۋكاتەى دوكاندارەكەيان دەستگىر كىردبوو،  
بەپۆلىسەكانى وتبوو(بەھىچ شىۋەيەك ئەۋ كەسە ناناسم كە  
تەرمەكەى لەۋىدا فېدراۋە)، بەلام لەبەردەم ئەفسەرى  
لىكۆلىنەۋەدا وتبوۋى(دەيناسم، بەلام ھىچ زانىارىيەكم  
لەبارەيەۋە نىيەۋە تەنھا ئەۋەيە چەند جارىك بىنىۋە!). ئەۋان

دەيانوىست ئەۋ دىمەنانەى بەرچاۋى كەوتوون تۆمارى كىردىتت  
و رستەكانىش بەئەزبەركراۋى ھەموو جارىك ۋەك يەك بلىتەۋە.

بەۋپىيەى ئەۋ پىاۋە بەر لەكوشتنى ھەموو ئىۋارەيەك  
لەبەردەم دوكانەكەى ئەۋەۋە تىدەپەپى و زۆرجارىش ئەم  
لەكاتى تىپەپووندا چاۋى پىكەوتبوو، دەيوست ئەۋ قسانە  
بەبىر خۆى بەئىتەۋە، كە چەند كەسىكى ئىۋو دوكانەكە  
دەربارەى ئەۋ پىاۋە دركاندبوۋيان! ھەرچەندى دەكرد  
نەيدەتوانى تەۋاۋى رستەكانى پىكەۋە كۆبكاتەۋە. ئەم دەزانى  
ئەۋ پىاۋە مامۇستايەۋ ھەموو ئىۋارەيەك بەبەردەم دوكانەكەى  
ئەمداتىدەپەپىت. ئەۋەشى دەزانى كە مالىان لەخوار  
دوكانەكەى ئەمەۋەيە، بەلام بەتەۋاۋى مالەكەيانى ئەدەزانى.

بۆ رۆژى دواىى و لەسەعات(10)ى سەرلەبەيانىدا،  
ئەۋكاتەى ئەفسەرەكە لىپىرسى(چۆن ئەۋ پىاۋە دەناسى و چ  
زانىارىيەكت لەبارەيەۋە ھەيە؟

دوكاندارەكە لەۋەلامدا وتبوۋى(ئەۋ پىاۋە مامۇستايەۋ  
مالىان لەخوار دوكانەكەى مەۋەيە. ھەموو ئىۋاىەرەك بەبەردەم  
دوكانەكەى مندا تىدەپەپى و دەگەرپەۋە بۆ مالەۋە).

ئەفسەرەكە وتى(چۆن دەزانىت مامۇستا بو؟).  
ئەۋەش بى بىرکردنەۋە بەئەفسەرەكەى راگەياندا(ھەموو  
ئىۋارەيەك لەبەردەم دوكانەكەۋە تىدەپەپى، ئەۋ كەسانە كە

لەنيۆ دوكانەكەدا دادەنیشتن، دەیانگوت ئەو مامۆستایەو ناویشیان دەگوت، بەلام من ناویم لەبیرنەماوە!

ئەفسەرەكە وەك ئەووی پەنجەرەیهكی بەپرووی هەلدانەووی نەینییەكاندا كرديیتەو، لەسەرخۆ وتی(لەو ئیوارانەدا كە ئەو پیاو بەبەردەم دوكانەكە تۆدا تێدەپەری، هیچ كەسیك لەوانە لەنيۆ دوكانەكەدا دادەنیشتن، قەسیان بەو مامۆستایە دەگوت، یان وا دەردەكەوت رقیان لیبییت؟)

دوكاندارەكە وتبووی(ئەو كەسانە ئەگەر بەرپێكەوت لەدوكانەكەدا بوونایەو ئەو مامۆستایەش لەوبەرەو بەرپێشتایە، زۆرجار باسیان دەکرد، بەلام باسكردنیکی ئاسایی بوو).

ئەفسەرەكە وتبووی(ئەوانە لەدوكانەكە تۆدا دادەنیشتن، بەتەواوی دەیانناسیت و دەزانسی هەلسوكەوتیان چۆنە؟)

ئەویش لەو لەلامدا وتبووی(هەموویان بەتەواوی دەناسم، هەلسوكەوتیان باشە).

ئەفسەرەكە وتبووی(هیچ یەكێك لەوانە لەو دەدەچوو پیاو كوژ بییت؟)

دوكاندارەكە وتبووی(پیاو كوژ چۆنە؟)

ئەفسەرەكە بەتورەییەو وتبووی(نازانم پیاو كوژ چۆنە، بەلام كەسیان باسی پیاو كوشتنیان نەدەکرد؟)

ئەویش وتبووی(نەخیر باسی ئەو شتانەیان نەدەکرد).

ئەفسەرەكە وتبووی(ئەو چەقوو ئەو شتانەت پینەبینیون؟)

دوكاندارەكە وتبووی(نەخیر).

ئەفسەری بەدواداچوونی تاوانەكە لەدوكاندارەكە پرسیبوو(چۆن تۆ یەكەم كەس چوویتە سەر تەرمەكە؟)

دوكاندارەكە لەو لەلامدا وتبووی(من لەو كاتەدا شتی ناو دوكانەكەم كۆدەكردەو، منالێك هات و پێیۆتم پیاویك لەسەر سوچی دیواری قوتابخانەكەدا كەوتوو!)

ئەفسەرەكە وتبووی(گویت لەهیچ تەقەو دەنگە دەنگێك بوو؟)

دوكاندارەكە بەبی بیركردنەو وتبووی(نەخیر).

ئەفسەرەكە وتبووی(ئەو چۆن تۆ پێشتر تەرمەكەت نەبینیبوو؟)

ئەویش وتبووی(دەرگای دوكانەكەم بەرامبەر ناوەرستی دیواری قوتابخانەكە یەو كە لەناو دوكانەكەدا دادەنیشتم، سەرسوچی قوتابخانەكەم لیو دیارنییە).

ئەفسەرەكە وتبووی(ئەو پیاو كوژراو مامۆستای ئەو قوتابخانە یە؟)

ئەویش و تېووی (نەخپەر ئەو مامۆستای قوتابخانەيەك بوو كە دەكەوتتە سەرۆ دوكانەكەي منەو).

ئەفسەرەكە پرسىبووی (پیش رووداوەكە هیچ كەسيكى نەناسراوت نەبىنى لەو دەورو بەردا بسوپتتەو، يان سەردانى دوكانەكەت بكات؟).

دوكاندارەكە و تېووی (ئەو مامۆستايە لەبەيانىيەو تا نيوەرۆ لەقوتابخانە بوو، دواي ئەو سەريكى بازاری دەداو هەموو ئيوەرەيەكە درەنگ لەوبەر دوكانەكەو تیدەپەری و دەگەرايەو بۆ مالهەو، ئيتەر دەبیت لەسەرچى بكوژریت؟).

ئەفسەرەكە و تېووی (من دەلیم ئەو رۆژە كەسى نەناسراوت نەبىنى؟).

ئەویش و تېووی (نەخپەر).

ئەفسەرەكە وەك ئەوەي بگەرپتتەو سەر بەشيكي نەزانراوی رووداوەكە، بەدوكاندارەكەي و تېوو (ئەو منالە كى بوو كە پيپراگەياندى پياويك لەسەر سوچی ديواری قوتابخانەكە كەوتوو؟).

دوكاندارەكە بەئەفسەرەكەي و تېوو (نازانم ئەو منالە كى بوو!).

ئەفسەرەكە بەخپرايى و بەدەنگيكي بەرزتر لەپرسىيارەكانى پیشووی و تېوو (باشە منالەكە بەو ئيوەرە درەنگە لەويدا چیدەکرد؟).

دوكاندارەكە و تېوو (نازانم، ديارە مالىان لەو نزىكانە بوو).

ئەفسەرەكە و تېوو (تۆ دوكانداريت، چۆن منالەيكي نزيك دوكانەكەي خۆت ناناىت؟).

دوكاندارەكە و تېوو (ديتنى تەرمەكەو شلەژان و ئەو قەرەبالغىيەي دواتر درووستبوو، بەتەواوى منالەكەي لەبیردەمەو!).

ئەفسەرەكە و تېوو (ئىستا ئەگەر منالەكە بىينيت دەيناىتتەو؟).

ئەویش و تېوو (پروا ناكەم، هەرنانانم كى بوو؟).

ئەفسەرەكە بەتورەيەو و تېوو (بەپيى ئەوەي تۆ دوكانداريت، پيوستە هەموو منالانى نزيك دوكانەكەي خۆت بناىت!).

دوكاندارەكە و تېوو (من پشتم لەدەرەوەي دوكانەكەبوو، كە منالەكە هەوالەكەي پيپراگەياندم، ئيتەر بەپەلە چوومە دەرەو و تەماشاي منالەكەم نەکرد!).

ئەفسەرەكە و تېوو (كەست نەبىنى رابكات؟).

دوكانداره كه وتبووی (نه خیر).  
 نه فسه ره كه وتبووی (هیچ سه یاره یه كت نه بیینی  
 له وکاته دا به خیرایی پروات؟).  
 نه ویش وتبووی (نه خیر).  
 نه فسه ره كه وتبووی (گومان ت بۆ كه س ناچیت كه نه و  
 پیاوه ی كوشن بییت؟).  
 دوكانداره كه وتبووی (نازانم نه و مامۆستایه ده بییت  
 له سه رچی بكوژریت؟).  
 نه فسه ره كه وتبووی (نه و پیاوه دوژمنی نه بوو؟).  
 نه ویش وتبووی (تا ئیستا گویم له هیچ كه سیك نه بووه  
 باس له خراپه یه کی نه و مامۆستایه بكات).  
 نه فسه ره كه وتی (نه و ئیواره یه كه نه و مامۆستایه یان  
 تیدا كوشت، ئایا پیشتر مامۆستا كه ت بیینی به به رده م  
 دوكانه كه دا تیپه پریت؟).  
 دوكانداره كه وتی (نه خیر نه و ئیواره یه له به رده م  
 دوكانه كه وه تیینه پهری!!).

زستانی 2005

يادہ و ہریہ کانی

کولانیکی خاپوورکراو



رووخانى پردە بچكۆلەكەو پركردنەوہى ئەو شىوہ دورودرىژەى مالەكانى گەرەكى دەكرد بەدوو بەشەوہ، ھەموو گەرانەوہىەكى بۇ شوينەكانى رابوردوو لەلا ئالۆزكردبوو. ھاتنى كۆمەلىك مالى دەولەمەند بۇ ئەو گەرەكەو بنىاتنانى چەندىن خانووى نوئى لەشوینى خانووە كۆنەكان لەلايەكەوہو، جىدەستى پروژە خزمەتگوزارىيەكان لەلايەكى دىكەوہ، بەتەواوى سىماى شوينەكانى لەيادەوہرىي ئەودا كالكردبۆوہ.

ئەو ھەرگىز نەدەگەيشتە ئەو بپروايەى شەقامە قىرتاوكراوہكەى ئىستاي گەرەكى لەكۆلانە چالۆچۆلەكەى شوينى ياريكردنى مناللىي پىباشترىيىت! ھەرگىز تەماشاكردنى چۆلەكەيەكى سەر ستارەى نەتركاوى ئىستاي لا جوانتر نەبوو، لەو چۆلەكەيەى كە جارار بەسەر گويسەبانەى خانووە قورەكانەوہ دەيبىنى!

لەچاوكىرانيكى خىرادا بەتەواوى ھەستىكرد يادەوہرىيەكانى بوون بەژىر شەقامى قىرتاوكراوو خانووە بەرزو خۆشەكانەوہ. ئەم گەرانەوہىەى بەھەمانشىوہى كەسىك دەھاتە بەرچا، كاتىك دەگەرپتەوہ سەر گەرەكىكى خاپووركراو. ھىچ

جياوازييەكى لەنيوان بنىاتنان و خاپووركردندا نەدەيبىيەوہ. ئەگەر خاپووركردن لەگەل خويىدا روانىن و يادەوہرىيەكان زىندەبەچال بكات، ئەوا بەھەمانشىوہ زۇرجار بنىاتنانىش ھەمان كار بەئاكام دەگەيەنيىت! ناكريىت بەھىچ شىوہىەك راكردن بەسەر پردىكى بچوك و لەرزۆكدا، ھەمان ھەستى راكردنمان بەسەر شەقامىكى قىرتاوكراودا بداتى. مەحالە ھازەى رويشتنى ئاوى شىوہكە، لەو پەرەو دەنگەدەنگى سەيارەى سەر شەقامە قىرتاوكراوہكە خۆشتر نەبيىت!

دواى ئەوہى لەتەماشاكردنىكى بەپەلەدا چەند روانىنيكى بەبىرى خويىدا ھىنا، بەنيازى شكاندنى ئەو سەرسامبوونەى ئارەزووى پرسىاركردن لەميشكىدا دنەى دەدا، بەلام پرسىار لەكى بكات؟ زۆرەى ئەو كەسانەى ئىستا لەم گەرەكەدا نىشتەجىن رەنگە ئەم نەيانناسيىت و ئەوانەشى ماونەتەوہ لەئىستادا ئەم ھىچ پەيوەندييەكى پىيانەوہ نەماوہ. ھەربۆيە بەخىرايى گەيشتە ئەو بپروايەى بىرۆكەى پرسىاركردن لەميشكى خۆى دەرېكات و پرسىار لەھىچ كەسىك نەكات. دەرېارەى چى پرسىار بكات؟ ھەموو شتىك بەروونى لەبەرچاوەو ئەو گۆرانكارىيە گەرەيەى بەسىماى شوينەكانەوہ ديارە، بەتەواوى وەلامى پرسىارەكانيان لەنيو خوياندا ھەلگرتوہ.

له چا و گېرانيكى خيږادا ههستي به داپرانيكى گه وړه ده كرد له نيوان خوځى و نه و گه پر كهى چه ندين سالى ته مهنى تيا دا بر دبووه سهر. گورانيكار ييه كان ماوهى نه و هيان نه ده دا به د زو له يه كيش خوځى به شوي نيكي بچوكى نه و گه پر كهوه گريږدات!

هه ره له سهره تا وه نه و كاتهى بو يه كه مينجار دواى چه ندين سال داپران ته ماشاى سهر سوچى كولا نه كهى كرد، هه ستيده كرد نا ته و او ييه كه له ديمه نى كولا نه كه دا ديته به رچاوى. سهره تا پهى به و نا ته و او ييه نه بر د، به لام دواتر بيريكه و ته وه كه هه موده خواره كهى سهر سوچى كولا نه كه لابر او وه له جيگه نى نه و هه مودى كى نويي ليدانرا وه. نه و ديمه نه ش چه ندين ياد وه و ريبى له نيو خوځيدا دسپريه وه. نيس تاش به باشى له بيريتى له شه و يكي بارانا ويدا كور ه سهر خو شه كهى مالى (مام سمايل)ى دراوسنيان به سه ياره يه كه وه به خيرا يى خوځى به و هه موده دا كيشابوو. بو به يانى نه م كاتيك چو ويوو بو قوتا بخانه نه و كاته به رو د او وه كهى زانيبوو. چونكه نه و له كاتى رو د او وه كه دا نوو ستبوو. هه ركه سيك ته ماشاى سه ياره كهى بكر دايه پيى سه ير د بوو نه و كه سهى له نيو سه ياره كه دا بووه له كاتى نه و رو د او وه دا هيچى لي نه ها تييت!

نه م سهر سوپرمانى خوځى دهر باره نى نه و رو د او وه به زيند و ويى مانه وهى كور ه كهى (مام سمايل)ى به پرسته يه كى دا يكي دهر و وانده وه كه ده يگوت (دياره نه و كور ه نه جه لى نه ها تو وه!). هه ركاتيك هه موده خواره كهى ببينا ييه، وينه نى كور ه كهى (مام سمايل)ى ده ها ته وه به رچا و هه ركاتيك كيش كور ه كهى ده بيى هه موده خواره كهى بير ده كه و ته وه. لابر دنى نه و هه موده به ته و او ي رو د او وه كه له به رچا و ونده كات و رهنكه نيس ت خه لكى گه پر كه نه و رو د او ه يان له ياد نه ما بييت.

مالى (مام سمايل) تووشى رو د او ي سه ير د بوون و خه لكى گه پر كه كيش زور بهى كات باسى به سه ره ات و رو د او ه كانى مالى (مام سمايل) يان ده كرد. نه م هه نديك له و رو د او انه نى ده ها ته وه ياد، به لام سه ره له به رى به سه ره ات ه كانى به ته و او ي له ياد نه ما بوو. نه يده توانى تانو پوى سه رجه مى كار ه سات و رو د او ه سه ير ه كانى نه و خيژانه پيكه وه گريږدات.

نيو اريه يه كيان كور يكي (مام سمايل) له و كور ه ي گه و ره تريوو كه خوځى كيشابوو به هه موده كه دا - بيرى نه ما وه له چ شوي نيكي بووه، له گه ل كور يكد ا بووه به شه رى و ده يانگوت حه و ت گولله نى نا وه به كور ه كه وه! كتوپر پولييس ده ستگريان كرد و وه و پاش ما و ه يه كه به نيو گه پر كه دا بلا و بووه كه بيست ساليان حو كمدا وه. و ايانده گي پرايه وه شه ش گولله يان به ر شوي ني

ئەوتۆ نەكەوتوون و ئەگەر حەوتەمىن گوللەيان نەبوايە رەنگە ئەو كۆپە نەمردايە. دەيانگوت گوللەى حەوتەم بەر دالى كەوتبوو!

كاتىك بەسەر شەقامەكەدا دەپۆيشت و بەناسانى دەچووە ئەمبەرو ئەوبەرى كۆلانەكە، بەتەواوى ھەستى بەنامۆبوونىكى لەپادەبەدەر دەكرد. چونكە جاران جگە لەدووسى مەترى بەردەم مائەكان، ئىدى ناوھراستى كۆلانەكە شىويكى پىدا دەپۆيشت و دەبوو بۆ پەرىنەو بەگراپايتايتەو ھەرسوچى كۆلانەكەو بەسەر پرەدە بچوكەكەدا برۆيشتايتايتە ئەوبەر. قىرتاوكردنى ئەو كۆلانە تەپوتۆزى ھاوين و قوپوچلپاوى زستانى لەبىرەوھرى ئەودا كالدەكردەو. لەپۆيشتن بەسەر قىرتاوى كۆلانەكەدا، ھەك يادەوھرىيەك بۆ خۆلە وردەكەى جاران ديمەنىكى سەرنجراكىشى شەويكى - بەھار بوو يان ھاوين بەباشى لەبىرى نەمايو - بىرکەوتەو. ئەم لەگەل چەند منائىكى ھاوپىدا لەكۆلانى پىشتەوھى كۆلانەكەى خۆيان يارىيان دەكرد، لەناكاو قاوقىژ لەكۆلانى خۆيانەو بەرز بۆو، بەپراکردن خۆيان گەياندە كۆلانەكەى خۆيان و تەماشايانكرد ئاگر لەمالى (مام سمايل) ھو بەرز دەبىتەو. خەلكى گەرەك بەخىرايى خۆلى كۆلانەكەيان دەكردە سەتل و تەشت و قاپەوھو دەيانبردو دەيانكرد بەسەر ئاگرەكەدا.

ئەگەرچى ئاگرىكى گەورە لەحەوشەى مالى (مام سمايل) كەوتبوو، بەلام لەماوھىيەكى كورتدا خەلكەكە توانىيان ئاگرەكە كۆتتۆل بەن و بىكۆژىننەو.

دەيانگوت دوو دەبە بەنزىن بوو سوتاوھ. مالى (مام سمايل) وایاندەگىرايەو دەبەيەكەيان كۆنبووھو بەنزىنى لىپۆيشتوھو ئەوان پىيان نەزانىوھ. كۆپىكەيان - ئەو كۆپەى خۆى كىشابوو بەعەمودەكەدا - ئەو شەوھ لەحەوشە جگەرەى داگىرساندوھ، كاتىك دەنكە شقارتەكەى بەئاگرەوھ فېداوھ، بەنزىنە رژاوەكەى سەر كۆنكرىتى حەوشەكە سوتاوھو دواتر ھەردو دەبەكە گىران گرتوھ. ئەو رووداوھ لەوھدا دەبوھ جىگەى سەرسوپرمان كە لەگەل ئەو ئاگرە گەورەيەدا، تەنھا دە مەتر سۆندەى لولكراوى تەنىشت دەبەكان نەبىت، ھىچ شتىكى دىكە نەسوتاوھو! ئەو دواى چەند سالىك تىپەپوون بەسەر رووداوەكانى گەرەكدا، بىرى لەو رۆژانە دەكردەوھو ھىكايەتەكانى مالى (مام سمايل) يىكەوھ كۆدەكردەوھ. دەنا لەسەردەمى منالىدا بەپەرشوبلاوى رووداوەكانى دەبىست و ئەوكاتەش زۆر گرنكى بە بەسەرھات و رووداوەكان نەدەدا. لەتەماشاكردنى سىماى ئىستاي كۆلانەكەدا ھەستىدەكرد ھەموو يادەوھرىيەكان لەگەل نوپكردنەوھى گەرەكدا كالبوونەوھو بەتەواوى بوونەتە پاشماوھىيەكى

خاپوورکراو. ئەگەرچی بەوردی سەرنجی ئەو کەسانەى دەدا کە بەویدا تێدەپەرین یان لەدەرگای مالهکانەو دەهاتنە دەرەو، بەلام بەهیچ شىوێهەك نەیدەتوانى رووخسارى ئەو کەسانە بەنزیکیش بباتەو سەر سیمای ئەو کەسانەى لەسەردەمى منالێى ئەودا لەو گەرەكەدا نیشتهجیبوون.

لەروانینیکی خیرادا وایبەخەیاڵداهات ئەگەر یەکیکیش بدۆزیتەو و بێناسییت، لەو برۆایەدا نەبوو بتوانییت پیکەوگرێدانیک لەنیوان نیستا و منالیدا دروستبکات. لەبیرکردنەویدا گەیشته ئەوێ هەموو دیمەن و حالەتە هەنووکەییەکان لەگەڵ تێپەرپوونی کاتدا زەمینەى تایبەتى خۆیان لەدەستدەدەن و دابراوەکان بەهەلزان بەکاتدا هەلومەرجی جارىکی دى ناسایى بوونەوێ پەيوەندییەکان هەلەوێشێننەو. یەكدی بێنینەوێ دواى دابراىكى زۆر بەهیچ شىوێهەك ناگەریتەو دۆخى ناسایى، وەك ئەوێ لەرەبوردوودا هەبوو، چونکە کۆمەلێک بەسەرھات و بابەتى باسلینەکراو لەو دابراوەدا بۆشاییەكى ئەوتۆ دروستدەکەن، کە پەرکردنەوێیان ماوێهەكى زۆرى دەوێت.

رەنگە زۆر کەس بەنوێبوونەو و گۆرانکارییەکانى ئەو کۆلانە ناسودە بن، بەلام ئەو گۆرانکارییانە زۆریەى یادەوێهەكى رابوردووی کۆلانەکەى لەگەڵ خۆى هەلوشى.

چیدی کەس پرسىار لەھۆکاری خواربوونەوێ عەمودەکە ناکات. کى دەزانى لەو کۆلانەدا پردیک هەبوو بۆ پەرینەو؟ کەس پرسىارى ئەو هیلە قورپووییەى سەر دیوارەى مالهکانى کۆلانەکە ناکات، کە لافا و دروستى کردبوو. ئەو نوێکردنەوێهە پرسىارەکان دەکوژیت و سەرەداوى چەندین حیکایەت لەنیو خۆیدا وندەکات!

سەرسوچى کۆلانەکە هەرگیز سیمای ئەوکاتەى پێو دیارنییە کە بەیانییەكى زوو خەلکى گەرەك بەھۆى کەوتنى تەرمیکەو لەویدا کۆبوونەو. دواى چەندین سالیش کاتیك ئەو دەپروانییە سەرسوچى کۆلانەکە، بەکتوپرى وینەى تەرمەکەى ئەو بەیانییەى دەهاتەو بەرچاو.

ئەو بەیانییە کۆتایی مانگی نیسان بوو، لەبیری نەماوێ سەعات چەند بوو، لەمالەوێ هاتە دەرەو و دەیویست بچیت بۆ قوتابخانە. کۆبوونەوێ کۆمەلێک خەلک بەشىوێهەكى بازنەى ئەوێ پەلکیشکرد بۆ شوینی کۆبوونەوێکە. ئەگەرچی تەنها بۆماوێ پینچ دەقە لەتەرمەکەى روانى، بەلام بۆماوێ چەندین سال ئەو دیمەنە لەمیشکیدا چەسپى. هەموو جارىک دەگێرپرایەو و دەگوت:

(تەرمەکە کورپى گەنج بوو، کراسیكى سپى و شەرۆلیكى رەشى لەبەردابوو. پیلۆوکانى رەش و

گۆره و ييه كانى سېپى بوون. تاكى چەپى پىلاۋەكەى لەنزيك خۆيەو كەوتبوو. سەرى بەلای راستدا ئاوپرى دابۆوۋە دەستى راستى خستبووۋە سەر دلى. بەشىكى كراسەكەى دەتگوت لەخوین ھەلكىشراوۋە. دەيانگوت بەچەقۇ كوزراوۋە. دواتر سەيارەيەكى پۆلىس ھات و تەرمەكەيان لەگەل خۆيان برد). بەپىي باسكردنى خەلكى گەرەك و راپرسیيەكانى پۆلىس زۆربەى بۆچوونەكان لەسەر ئەو كۆكبوون كە ئەو كوپرە لەشويئىكى دىكە كوزراوۋە تەرمەكەيان ھىناوۋە لەويدا فرېيانداوۋە. ئىدى دواى ئەو چەندىن حىكايەت و بۆچوون دەربارەى ھۆكارو چۆنىتى كوشتنى ئەو كوپرە لەنيو خەلكى گەرەكدا سەريەلدا. تاكو چەندىن مانگىش روانىنى نوئ دەربارەى ئەو رووداوۋە دەبيستراو. جگە لەچەند بۆچوونىكى لەخۆۋە نەبيت، كەس بەتەواوى نەيزانى ئەو كوپرە لەسەرچى كوزراوۋە. ھەندى كەس دەيانگوت ئەوانەى ئەو كوپرەيان كوشتوۋە، ويستويانە بيھىننە ئىرەو تەرمەكەى فرېبدەنە شىوۋەكەو، بەلام بەھۆى پەلەكردنى ئەوۋەى نەبادا كەسيك بيانبيئىت لەسەر سوچى كۆلانەكە دايانناوۋە. يەكك دەيگوت سەر وچاوى لەسەر خۆش دەچوو. ھەندىكى دىكە دەيانگوت لەسەر مەسەلەى ئافرەت كوشتوويانە. ئىستاش بەتەواوى لەبىرى ماوۋە كە لەسەر و بەندى رووداوۋەكەدا دايكى

دەيگوت(ئەگەر دوژمنى نەبوويىت، بۆچى كوپىكى وا گەنج دەكوژىت!). ھەر ئەو رووداوۋەش بوو واىكرد باوكى پاش ماوۋەكە برياريدا ئەو گەرەكە بەجىبھىئىت!  
 ماوۋەى نىو سەعات دەبوو بەكۆلانەكەدا ھاتوچۆى دەكردو دەچوۋە ئەوسەرى كۆلانەكەو دەگەرپايەوۋە. بەھۆى كتوپرىي ھەموو ئەو گۆرانكارىيانەى بەسەرتاپاى شوينەكەو دەياربوون، تاكو ئەوكاتەش بىرى خانوۋەكەى جارانى خۆيانى نەبوو. خانوۋەكەى ئەمان كەوتبووۋە سەر سوچى راستى كۆلانەكەوۋە كۆلانىكى تەسك بەتەنىشتيانەوۋە بوو، ھاتوچۆيەكى زۆرى بەسەرەوۋەبوو، ھەربۆيە پردىكى بچوك لەسەر شىوۋەكە دروستكرايوو. كاتىك لەگەرەنەويدا لەوسەرى كۆلانەكەوۋە تەماشاي سەر سوچەكەى كرد، بىنى ھەردوو خانوۋەكەى سەر سوچى راست و چەپى كۆلانەكە لابراون و شەقامىكى فراوان لەشويئى كۆلانە تەسكەكەوۋە درېژبۆتەوۋە. ئەمەش بەشىوۋەيەكى دىكە تووشى دلتەنگى كرد.  
 لەسەرەتاي سەردانەكەيدا وايبەخەيالدا دەھات بىننەوۋەى ھاوپرىيەكى منالىي رەنگە زۆر دلخۆشى بكات و بتوانىت پەيوەندىيەكى پتەو لەنيوان ئىستاو رابوردوويدا گرىداتەوۋە، بەلام دواى ئەو ماوۋە كورتەى لەكۆلانەكەدا بەسەريرد، گەشىتە ئەو پروايەى بەھىچ شىوۋەكە ناتوانىت ئەو

پەيوەندىيە لەنيوان ئىستاو رابوردوويدا درووستىباتەو. رەنگە  
بتوانىت لەگەل ھاوپىيەكىدا چەند بىرەوهرىيەكى منالىي زىندوو  
بکەنەو. بەلام ھەرگىز ناتوانىت درىژە بەو پىكەوہبوونە بدات.  
ئەو شوين نەيتوانى يادەوهرىيەکانى زىندوو بکاتەو، ئىدى  
چون خەلک دەتوانىت ئەوکارە بەئاکام بگەيەنىت؟ راستە  
بەبىنىنى ئەو شوينانە ھەندىک يادەوهرىيە منالىي بەخەيالیدا  
تىدەپەرن و گۆرانكارىيەکان ناتوانن بەتەواوى وینە تەلخەکانى  
بىرەوهرىيە ئەو بسپرنەو، بەلام وینەکان تەنھا بەيادەوهرىدا  
تىدەپەرن و بەھىچ شىوہىەك نابنە پردىك بۇ بەستنەوہىەكى  
رۆحى ئەو بەشوینەکانەو.

لەو خەيالانەدا بەکتوپرى ھەموو ئەو قسانەى  
بىردەكەتەو كە باوكى دەربارەى گوندەكەيان بوى دەگىرانەو.  
ئەو ھىشتا لەدايك نەبووبو باوكى گوندەكەى خويانى  
بەجىھىشتىبوو. لەو كاتەشەو ئىدى ھىچ ئىشىكى وای  
نەكەوتبوو گوندەكەيان تا سەردانى بکات. ئەو جگە لەو سەف  
و باسكرنەکانى باوكى. بەھىچ شىوہىەك گوندەكەى خويانى  
نەدىبوو. باوكى زۆر بەيكات باسى دلگىرى و خۆشى  
گوندەكەيانى دەكردو پىيوابوو خۆشترىن كاتى تەمەنى ئەو  
چەند سائە بوو كە لەگوندەكەى خويان بەسەرى بردو. كاتىك  
ئەو لەباوكى دەپرسى بۆچى لەو كاتەوہى بەجىھىشتوو تەنھا

بۆجاریكىش سەردانى گوندەكەيانى نەكردۆتەو، باوكى ھەموو  
جاریك لەو لەمى ئەو پرسىارەدا دەيگوت(ئەو گوندە لەسەردەمى  
ئىمەدا زۆر خۆش بوو، بەلام ئىستا گۆرانكارىيەكى گەورە  
بەسەر سروشت و خەلكەكەيدا ھاتوو!). تا ئەو كاتەى  
تەماشاكردنى گەرەكەكى خويان، ھەرگىز پىشتر لەو قسەيەى  
باوكى تىنەدەگەيشت دەربارەى نەگەرانەوہى بۇ گوندەكەيان.  
ئەگەر ئىستا ھەمان پرسىار ئاراستەى ئەویش بکەن دەربارەى  
گەرانەوہى بۇ گەرەكەكەيان، ئەو جگە لەھەمان و لەمى باوكى  
ناتوانىت ھىچ شتىكى تر بلىت!

خۆيشى بەتەواوى نەيدەزانى ھوى چىيە لەكاتى  
چاوكىران بەكۆلان و گەرەكەكى خوياندا، بەكتوپرى ھەموو ئەو  
بەسەرھاتانەى بىردەكەوتتەو كە باوكى لەكاتى خويادا  
دەربارەى گوندەكەيان دەيگىرانەو. باوكى زۆر بەى كات وەك  
دروستكردنى ساتىك بۇ پىكەنن باسى خىزانىكى گوندەكەيانى  
دەكرد، كە پىياندەگوتن مالى(مام حەسەن)، خۆيشى بەدەم  
گىرانەوہى بەسەرھاتەكانەو زۆر پىدەكەنى. مالى(مام حەسەن)  
جگە لەوہى بەسەرھاتى ژيانىان پىوو لەپىكەنن و  
گالتە جارىي، بەلام لەسەردەمى خويادا ئەو شىوہ تەماشاكردنەى  
درووست نەكردبوو.

باوکی به سهرهاتی زۆری دهربارهی مائی(مام حهسهن) دهگپراهوه، بهلام ئهوه چهند رووداویکی لهو به سهرهاتانه لهیاد مابوو. باوکی زۆرجار ئهوهی دهگپراهوه: جارێک کورپکی(مام حهسهن) به تراکتۆریکهوه خۆی کیشاوه به دیواری پشتتهوهی ناشی گوندهکه یانداو رووخاندویتی. ئهگهرچی به چهند رۆژیک دوای رووداوهکه دیواره کهیان چاککردبووه، بهلام خه لکی گونده که دوای ئهوه رووداوه ئاشه کهیان ناونابوو(ئاشه رووخاوه که). ئهگهر یهکیک دهربارهی ناوی ئهوه ئاشه پرسیماری بکردایه، دهبوایه رووداوه کهیان بۆ بگپراهوه! هه ندیجار رووداوه تراژیدییه کانیس له گپراهوه دا شیوهیه کی کۆمیدی وهردهگرن، ئهوهش دهگه پریتهوه بۆ ئهوه ماوهیه کی تهیده پهریت به سهر رووداوه که دا، چونکه تیپه ربوونی کات و کۆکردنه وهی به سهرهاته کانیان له یه که ساتدا، وایده کرد ئهوه شیوه سهیرکردنه دروستبکات. له بهر ئهوه زۆربهی به سهرهاته تراژیدییه کانیس دوای چه ند سالیکی له کاتی گپراهوه یاندا دهنه به سهرهاتی کۆمیدی. هه ربۆیه باوکی به پیکه نینه وه ئهوهی دهیگپراهوه وه دهیگوت(رۆژیکیان کورپه گه وره که ی مام حهسهن- له و کورپه ی گه وره تر بوو که به تراکتۆره که وه خۆی کیشابوو به دیواری ئاشه که دا- له سهر نۆره ئاوی زه وییه کشتوکالییه که یان له گه ل

کورپکی گونده که یان ده بیته به شه پریان و بیلیک ده کیشیته به سهریداو دهیگوت. ئیدی هه لدیته و نه خه لکی گونده که وه نه مائی مام حهسه نیش نازانن بۆ کوی ده چیت!).

باوکی له گه ل ئه وهی زۆربه ی کات باسی کاره سات و نه هامه تی و برسیتی سهرده می منالیی خۆی ده کرد، به لام به هه موو شیوه یه که ئه وه سهرده مه ی رابوردووی له لا خوشتر بوو. له کۆتایی هه موو باسکردنیکی رابوردووشدا ده یگوت(جاران چۆن بوو، ئیستاش چۆنه!). باوکی جیاوازییه کی گه وره ی هه ستییده کرد له نیوان ژیا نی خه لکی سهرده می منالیی و سهرده می پیریته خویدا. هه موو جارێک بۆ رۆحی هاوکاریی خه لکی ئه وه سهرده مه رووداویکی مائی(مام حهسه ن)ی ده گپراهوه وه ده یگوت(شه ویکیان کورپکی مام حهسه ن- ئه وه کورپه ی به تراکتۆره که وه خۆی کیشابوو به دیواری ئاشه که دا- به چراهه که وه نازانم چ ئیشیکی هه بووه چۆته گه ورپه ناژه له کانه وه، کاتیکی هاتۆته دهره وه چرا که ی له بیرچوو وه پاش ماوه یه که ئاگر له گه وره که وه به رز بۆته وه. له ماوه یه کی کورتدا خه لکی گونده که کۆبوونه ته وه و ناگره که یان کورژانده وه. ده یانگوت ره نگه یه کیکی له ناژه له کان خۆی کیشابیته به چرا که داو چرا که ش که وتۆته سه ر ئه وه کۆمه له کایه ی له سوچیکی

گەرپەكەدا كۆرۈلۈپتۇ. ديارە نازەلەكان لەگەل گرتىبەربوونى  
كاكەدا بەپەلە خۇيان قوتاركدووه و هاتوونەتە دەرەوہى  
گەرپەكە. جگە لەگوريسىك هيچ شتىك لەگەرپەكەدا  
نەسوتابوو!.

لەگىرپانەوہى ئەو رووداودا ئەوہى بەلای باوكىيەوہ  
گرنگبوو، كۆبوونەوہى بەپەلەى خەلكى گوندەكە بوو  
لەماوہيەكى كورتدا. باوكى ھەموو جارئك لەباسكدنى ژيانە  
سىجراوييەكەى گوندەكەياندا وەك ئەوہى بەر لەپرسىارىك  
بگرت، دەيگوت(ئەگەر كوشتنى ئەو ژنە نەبوایە كە تەرمەكەيان  
لەنزىك مالى ئىمەوہ فرىداوو، ھەرگىز نەدەھاتىنە شار!).  
وايدەگىرپايەوہ كە ئىوارەيەكى كۆتايى مانگى ئەيلول بووہ،  
كاتىك خەلكى گوندەكە لەئىشوكار گەرپاونەتەوہ بۇ نىو گوندەكە،  
لەسەر ئەو رىگەيەى مالەكانى گوندەكەى دەكد بەدوو بەشەوہ،  
تەرمى ژنىكيان بەرچاوكەوتووہ. باوكى ئەگەرچى زاتى ئەوہى  
نەكدبوو بۇ ماوہيەكى زۆر تەماشای تەرمەكە بكات، بەلام  
دەيگوت(ئىستاش دىمەنى ئەو ژنە بەتەواوى لەخەيالمدايە!).  
ھىچ كەسىك لەخەلكى گوندەكە ئەو ژنەى نەدەناسى، ھەرپويە  
بۇ روژى دواتر تەرمەكەيان ناشت. تاكو ماوہيەكى زۆرىش  
كەسوكارى نەدۆزرايەوہ. بەبى ئەوہى كەسىك پىشتەر ئەو ژنەى  
ناسىبىت، يان ھىچ زانىارىيەكى دەربارەى ھەبووبىت، پاش

ماوہيەك چەندىن حىكايەت لەسەر ئەو ژنە درووستكرا. باوكى  
دەيگوت(ئەو رووداودا بووہ ھۆى خەمىكى گەرپەوہ ئىدى  
نەمانتوانى لەو گوندەدا بىمىننەوہ، چونكە بەبەردەوامى  
تەرمەكەمان دەھاتەوہ بەرچاوا!).

لەگىرپانەوہى ئەو رووداودا بەتەواوى ھەست  
بەوہدەكرا دىمەنى تەرمى ئەو ژنە كارىگەرييەكى گەرپەى لەلای  
باوكى بەجىھىشتىت، ھەرپويە ھەموو جارئك دواى گىرپانەوہى  
رووداودەكە دىمەنى تەرمەكەى بەوردى باسدەكدو  
دەيگوت(تەرمەكە ژنىكى تارادەيەك بەتەمەن بوو، وەك ئەوہى  
خۇى بۇ ئىشوكار نامادەكدىت، كراسىكى رەش و شەروالىكى  
سىپى لەبەردابوو. پىلاوہكانى سىپى و گۆرەوييەكانى رەش  
بوون. تاكى راستى پىلاوہكانى لەولای خويەوہ كەوتبوو.  
تەرمەكە لەسەرپىشت فرىدراوو، سەرى بەلای چەپدا  
ئاورىدابووہ دەستى چەپى خستبووہ سەر دلى. بەھىچ  
شىوہيەك خوين بەلاشەيەوہ نەدەبىنرا، تەنھا مى سور ببۆوہ،  
لەوہدەچوو خنكىنرابىت!).



مه‌رگيک پيش  
درک‌اندنی رازه‌کان

كەس بەتەواۋى نەيدەزانى لەكاتى ناشتنى تەرمى ئەو پىاۋەدا، كى لەھەموان خەمبارترە. چونكە حەسرەتى ئەو مردنە وەك پەردەيەكى رەش ئاسمانى گۆرستانەكەى داگىر كردبوو. (نەدەبوو بمردايە.. ھېشتا زووبوو بۆ مردنى ئەو!) پىاۋىك لەكاتى پىركردنەوۋەى گۆرەكەدا سەرى ھەلپىرى و واى وت. ھەموو ئەو كەسانەى لەسەرلەبەيانى ناشتنى ئەو پىاۋەدا ئامادەبوون، ھىچيان بەتەواۋى خۇيان نەگۆرىبوو. منالەكان زۆر ماندوو بوون و دەنگى ھەناسەدانىيان لەبىدەنگى گۆرستانەكەدا جار بەجارىك ئاۋرى بەچەند كەسىك دەدايەو، ئەوان سەيارەكان بەجىيھېشتبوون و بەپراکردن ھاتبوون بۆ گۆرستان. ئەم ئىستا لەسەر گۆرەكە دانىشتوو، بىر لەپۇژانى ناشتنى ئەو پىاۋە دەكاتەوۋە خۇى لەھەموان بەخەمبارتر دەزانى لەبەرامبەر مردنىدا. ھەرگىز ئەوۋەى بەخەيالدا نەدەھات كەس بتوانىت ئەوۋەندەى ئەم بىر لەو مەرگە ناوختە بىكاتەو. ئەو مەرگەى چەندىن رازو نەينى لەگەل خۇى بردە گۆرەو. ئەو مەرگەى ھەموانى گەراندەوۋە بۆ سەرەتاكەن. تا ساتەوختى مردنىشى كەس بەتەواۋى بىرى لەو نەكردبۆۋە، كە بۆچى ئەو پىاۋە ھەرگىز باسى رابوردوۋى خۇى نەدەكرد. ئەو مەرگە

حەسرەتى ھەلنەدانەوۋەى چەندىن رازى لەدواى خۇى بەجىيھېشت. (دەبوایە پاش ئاشكراکردنى ئەو نەينىانە مائىئاۋى بىكردايە!) ژنىك دواى تىپەپبوونى ھەفتەيەك بەسەر مردنى ئەو پىاۋەدا واوت.

تاكو دواى گەرانەوۋەش لەگۆرستان ئەم نەدەگەيشتە ئەو بىروايەى كە ئەو پىاۋە بەتەواۋى مائىئاۋى كىردىت و جارىكى دى نەگەپىتەو. چۆن دەيتوانى بگاتە ئەو بىروايە؟ ئەم بەبى ئەوۋەى ھەرگىز بىر لەمردن بىكاتەو، ھەموو رۆژىك ئەو پىاۋەى لەكۆلانەكاندا دەبىنى، كە پالى بەعەرەبانەكەيەو دەناو بەدەنگىكى خەمگىن ھاۋارى دەكردو منالانى لەدەورى خۇى كۆدەكردەو. ئەو تەى لەبىرى بىت ئەو پىاۋەى بەو شىۋەيە دىو، چۆن دەيتوانى بگاتە ئەو يەقىنەى جارىكى دى چاۋى بەو پىاۋەو بەعەرەبانەكەى ناكەوئتەو. دەستى بەكىلى گۆرەكەو گرت و لەبەر خۇيەو گوتى(ئىدى منالان بۆشت كىرپن چاۋەپى كى بىكەن؟). رۆژانە منالان پارەكانىيان بەدەستەو دەگرت و گوئىيان بۆ ھاۋارە خەمگىنەكانى ئەو پىاۋە ھەلدەخست، تاكو ئەوكاتەى لەدەرگای مائەو دەردەكەوت. ئەم لەمناىيەو ئەو پىاۋەى ھەر لەوشىۋەيەدا دىو. ھەرگىز كەس بىرواى بەپىرېوون و مردنى ئەو نەدەكرد. ھەموو خەلكى گەرەك زۆرىەى كات باسى پىرنەبوونى ئەويان دەكردو بەردەوام

سوئنديان دہخوارد كه لهوہتہی ھہیہ ھەر بہو شیوہیہ دیویانہ. تہنہا عہرہبانہكہی گۆرانی بہسہردا ھاتبوو. سہرہتا عہرہبانہكہی لهتہختہ دروستکراہوو، بہلام دوایی لهگہل شیوہیہکی جیاواز لهپیشتر، ئەمجارہیان لهناسن دروستی کردہوہ. شیوہیہکی لاکیشہیی ھہبوو كه لهپووکاری دہرہوہیدا چہند خانہیہك بۆ جیاکردنہوہی شتہكان لهیہكدی دہبہینران. لهپووکاری بہردہم خۆیدا دہسکیکی بہرزتر لهناستی عہرہبانہكہوہ ھہبوو بۆ پال پیوہنان، كه بہپہپۆی شین پیچراہوو. لهخوار دہسكہكہشہوہ دہرگایہکی بچوك لهعہرہبانہكہدا بوو، كہشنتی زیادہی تیدہکرد. ئەمہ یہكہمین گۆرانکاری بوو بہسہر ئەو پیاوہدا ھاتبوو. ئیدی خۆی لهسہرہتای ھاتنییہوہ بۆ ئەو گہرہكہ تا سہرلہبہیانی ئەو رۆژہی كه تیايدا مرد، یہك رەنگی دہنواندو رووخساری بہشیوہیہکی جیگیر دہردہكہوت. ھہموو خەلكی گہرہك بہبہردہوامی باسی نەگۆرانی شیوہی ئەو پیاوہیان دہكردو پییان وابوو كه لهوہتہی ھہیہ ھەر بہو شیوہیہ دیویانہ. ھەرہیوہیہ ھەفتہیہك دواى مردنى، پیریزنیکی دراوسییان لكاتی باسكردنى مەرگی ئەو پیاوہدا وتی(ھہمووی چاوی خەلك بوو ئەو پیاوہی كوشت!).

خەلكی گہرہك دہیانزانى كہی لهخہو ھەندہستى و كہی دہچیئہ دہرہوہو كہی دہگہرپتہوہ. چۆن قسہ دہكات و بہچ شیوہیہك بہرپگادا دہروات. زۆرہی منالانى گہرہك لاسایی رۆشتنہكہیان دہكردہوہ. بہلام كہسیان نہیاننتوانی رازہكانی رابوردووی ئاشكرا بكەن. بہبى ئەوہی تہنہا جارێك ئەو پیاوہ لەرابوردووی خۆی بدویت، خەلكی گہرہك بہسہرہاتی سہیریان دہربارہی رابوردووی دہگپرايہوہ. ھەندیک دہیانگوت: پیش ئەوہی بیئہ ئەم گہرہكہ، لەشوینیکی زۆر دوور لەئیرہ لہنیو خیلێكدا ژیاوہ. لەوئ لەگہل كچیکدا پەيوہندیی خۆشەوہیستییان ھہبووہ. ماوہکی زۆر پیکہوہ بوون، بہلام لەدوايیدا كچہكہ شوی كردووہ بہپیاویکی دی. ئەویش لەكاردانہوہی ئەو رەنج بہباچوونہیدا لەرۆژی زہماوہندہكہیاندا، كچكہی كوشتووہو ھەلھاتووہ. ھەندیکى دی پینانوابوو كه ئەو پیاوہ لہنیو خیزانیکی دہولہمەنددا پەروہردہ بووہ، باوكی لەپاش مردنى پارہو سامانیکی زۆری لەپاش بہجیماوہ. ئەویش لەگہل برايہكیدا لەسەر دابہشكردنى سامانی باوكیان دہبیئت بہشہریان و براكہی دہكوژیت. دواى كوشتنى براكہی چیدی نہیتوانیوہ لەوئ بمینیتہوہ، ھەرہیوہیہ سہری خۆی ھەلگرتووہو لەم گہرہكہدا نیشتہجیووہ. چہند كہسیكیش وایاندہگپرايہوہ كه ئەو پیاوہ جارێك لەگہل ھاوپرپیہکی زۆر

خۆشەويستىدا چوون بۆ سەيران و لەكەنار رووبارىكىدا لايانداوه. كاتىك لەپال رووبارهكەوه راوستاون، بەگالتەوه پالىكى بەھارپىكەيهوه ناوه. ئاوى رووبارهكە ھارپىكەى بردووهو خنكاوه. ئەويش لەھەسرەت خنكانى ھارپىكەى ئەو شويىنى بەجىھىشتووه. ئەوانەش ھەمووى روانىنى تايبەتتى چەند كەسيك بوون. پىدەچوو ھىچ بئەمايەكى راستىيان نەبىت، چونكە ئەو بەھىچ شىوئەيەك باسى رابوردووى خۆى نەدەكرد.

ئەو پىاوه زۆركەم دەدواو بەردەوامىش ھەزى بەتەنھايى دەكرد. ھەموو ئىوارەيەكى درەنگ كە دەگەپرايەوه، لەژوورەكەيدا دەرگاي لەسەر خۆى دادەخست. تىكەلاوى ھىچ كىشەو گرفتىكى گەرەكى نەدەكردو ھەرشىك روويىدايە ئەو خۆى تىنەدەگەيانە. ھەزى بەو نەدەكرد لەئىو خەلكدا دابنىشىت، چونكە دەيزانى دەرپارەى رابوردووى پرسىيارى لىدەكرىت. ئەو سروسەت و بىروپرايەكى سەرسوپرەينەرى ھەبوو، بەبى ئەو ھىچ بئەمايەكى ئەو بىروپرايانە روون بكاتەوه. ھەرلەخۆيەو زۆر لەئاو دەترسا، ئەو ھەش بەو دا ھەستىيان پىكرد كە جارىك كۆمەلىك لەخەلكى گەرەك چووبوون بۆ سەيران، ھەرچۆنىك بوو ئەو پىاوه وردەوالە فرۆشەشيان لەگەل خۆياندا بردبوو. لەكەنار رووبارىك لادەدەن و پىيان خۆشەدەبىت گەشتەكەيان لەویدا بەسەرەرن. بەلام كاتىك ئەو چاوى

بەرووبارەكە دەكەوئىت، زۆر دەترسى و لەرووبارەكە دور دەكەوئىتەو بەتەنھا لەشويىنىكدا ئەو رۆژە بەسەر دەبات.

ھەندىك لەوكەسانەى لەپىش مردنىدا سەردانى ئەو پىاوهيان دەكرد، شتى سەيرىيان دەرپارەى ژوورەكەى دەگىپرايەوه. ئەم كە منال بوو زۆر ھەزى دەكرد ئەو ژوورە ببىنى، چونكە داىكى جارىك خواردى بۆ ئەو پىاوه بردبوو، دەىگوت (ژوورەكەى بۆنى ئەشكەوتى لىدئىت!). نانەواكەى گەرەكەيش كە شەويك بەھۆى نەخۆشكەوتنىيەو سەردانى كەردبوو، بەدراوسىكانى دەگوت (رەنگە ھەموو ئەو پارەيەى ئەو دەستى دەكەوئىت كۆيكاتەوه، چونكە بەدرىژايى ئەو چەند سالە، تەنھا ھەندى كەلوپەلى زۆر كەم لەژوورەكەيدا ھەيە!). ئەو زۆر بەو دلتەنگ دەبوو دەرپارەى ژنھىنان پرسىيارىيان لىبكردايە، تەنانەت ھەزى بەو ھەش نەدەكرد بچىتە ئاھەنگى كەسانى دىكەشەو. جارىك بەزۆر بردىيان بۆ زەماوەندى كوپى نانەواكەى گەرەك، تەماشايانكرد لەوئى لەسوچىكى ھۆلەكەدا دانىشتووهو دەگرى. تاكو چەند مانگىكىش خەلكى گەرەك باسى ئەو ھەلوئىستەيان دەكرد. بەلام كەس نەيتوانى ھۆكارى ئەو گريانە ئاشكرا بكات. ئەو لەلای نانەواكەى گەرەك وەسىتتى كەردبوو، ئەگەر مرد سەر گۆرەكەى پرىكەن لەم. ئەو ھەشى لەشەوى نەخۆشەيەكەيدا پىپراگەياندبوو.

ئەم كە دەستى بەلمى سەر گۆرەكەدا دەھىنا، كىتوپر ئەو ئىۋارە درەنگەى يىركەوتەو كە منالېوۋ باوكى بەشىك گۆشتى قورىنى پىادا نارد بۇ مالىيان. ئەم تا ئەۋكاتەش نەيدەزانى ژورەكەى ئەو پىاۋە چى تىدايە. كاتىك كە چوۋە ژورەو، راستەوخۇ نىگى لەسەر ئەو تابلۇيە لەنگەرى گرت، كە بەقەد دىۋارى بەرامبەر ژورەكەو ھەلواسرابوۋ. تابلۇكەش وئىنەى بىبابانىكى فراۋانى دەنۋاندو جگە لەم ھىچى دىكە لەنىۋ تابلۇكەدا نەدەبىنرا.

ژىانى ئەو يەكپارچە نەھنى بو، تاكو دۋاى مردنىشى كەس گرنكى بەئاشكراكردى ئەو تارمايىە نەدەدا كە لەبەردەم رابوردۋى ئەو پىاۋەدا ۋەستابوۋ. پرسىارىيان لىدەكرد، بەلام پىش ئەۋەى ۋەلامىكى تەۋاۋيان دەستگىر بىت كۆلىيان دەدا. ھەموو رازەكانى لەگەل خۇى بردە گۆرەو. ھەر ئەۋەش بوۋ ھەسرەتىكى گەۋرەى لای خەلكى گەرەك بەجىھىشت. چونكە ھەستىيان دەكرد پىش ئەۋەى ئەۋان بەتەۋاۋى لىبېروانن، ئەو بەخىرايى لەبەرچاۋيان ونبوۋ. ھەرچەندە چەند سالىك لەنىۋياندا ژىا، بەلام ۋادەھاتە بەرچاۋيان كە ئەو پىاۋە بەكتوپرى ھات و بەكتوپرىش تىپەرى. دۋاى مردنى ھەموو جارىك باوكى ئەم دەيگىرايەو كە لەرۆژى ھاتنى ئەو پىاۋەدا بۇ

ئەو گەرەكە، ئەم زۆر بەساردىيەو ۋەلامى پرسىارىكانى داۋەتەو، كە دەربارەى ژورىكى چۆل پرسىارى كردبوۋ. باوكى ئەم دەيگوت(ئەگەر ئەم رۇژەم لەبەرچاۋ بۋايە زۆر بەگەرمىيەو بەرەۋپىرى دەچووم و ھەرخۆشم ھەۋلى پەيداكردى ژورىكم بۆدەدا!). بەلام ئەو ھەرگىز ئەۋەى بەخەيالىدا نەدەھات، ئەگەر مەرۋق لەسەرەتاي ھەموو روۋبەرۋوبوۋنەۋەيەكدا كۆتايىەكانىشى لەبەرچاۋ بىت، بەشىۋەيەكى دى مامەلە دەكات. ئەم بەبەردەۋامىي بىرى لەۋە دەكردەو كە بۇچى خەلكى گەرەك لەكاتى ژىانى ئەو پىاۋەدا ئەۋەندە خەمساردبوون و ھەۋلى ئەۋەيان نەدەدا بەتەۋاۋى رازەكانى رابوردۋى ئەو ئاشكرا بكن، بەلام لەدۋاى مردنى ھەرىكە لای خۇيەو ھەسرەتى بۇ ئاشكرا نەكردنى رابوردۋى ئەو پىاۋە ھەلدەكىشا. ئەۋان كاتىك بىريان لەۋە دەكردەو، كەمردن ھەموو دەرگاكانى بەرۋى ئاكامى بىركردنەۋەياندا داخستبوۋ! كەس ھەستى بەۋە نەدەكرد لەپىش مردنى ئەو پىاۋەدا خەلكى گەرەك ئەۋەندەيان خۇشويستبى. لەساتەۋەختى ژىانىدا ھەرگىز ئەۋەيان بەخەيالىدا نەدەھات ئەو پىاۋە شوئىنىكى لەژىانى ئەۋاندا پركردۆتەو، بەلام لەدۋاى مردنى و بەدەرەكەوتنى ئەو بۆشايىيەى لەدۋاى خۇى

بەجىيەيىشت، ئەوكاتە ھەستىيان بەو پېركرنەو ھەيە سەرەتا كرد.  
ھەريۇيە ئەوان لەگەيشتن بەكۇتايدا دەگەرەنەو ھە بۇ سەرەتاكەن!  
ئەوكاتەي ئەم دەستى بەسەر كىلى گۆرەكەو ھە گرتىبوو،  
ھەموو ئەو جارائەي منالىيى خۇي بىر دەكەوتەو، كاتىك شتى  
لەو پياو ھەكپى، ئەويش دەستى بەسەريدا دەھىنا. ئەم جارائە  
وايدەزانى بەتەنھا دەست بەسەري ئەمدا دەھىنى، بەلام دواتر  
بۇي دەركەوت كە ئەو دەستى بەسەري ھەموو ئەو منالانەدا  
دەھىنا كە شتىيان لىدەكپى.

دوای ھەستائىكى زۆر لەسەر گۆرپى ئەو پياو،  
بەنيانى رۇيشتن ئاوپرى دايسەو ھە دەستىكرد بەھەنگاوانان.  
لەكاتى بەجىيەيشتنى گۆرەكەدا وايبەخەيالدا دەھات كە بەو  
سەردانانەي ھەموو رۇژىكى ھەينى بۇ سەر گۆرەكەي،  
گەرەترين خەمبارىيى خۇي بەرامبەر مردنى ئەو نيشاندەدات.  
بەلام ھەرگىز ئەو ھەي بەخەيالدا نەدەھات كە رەنگە ھەندى كەس  
ھەبن سەردانى گۆرپى ئەويش نەكەن و لەھەموانىش خەمبارترىن  
بۇ مردنى ئەو پياو!..

ھاويىنى 2001

تەرمى شار

لەبەيانىيەكى تەمموزدا

ئەوانەى لەو نىوەرۆ گەرمەى ناوەرپاستى تەمموزدا بەنىو سەرەنوئىلكەكاندا دەسورپانەو بەدووى شتدا دەگەرپان، بەشىوئەى گەرپان و جولەو رووخسارىاندا وا دەردەكەوت هيجيان نەدۆزىبىتەو. سەريان شوپرکردبوو و زۆر بەهيواشى بەو ناوەدا دەسورپانەو. ئەگەرچى لەماوئەى كورتى تىپەپوون بەو شوئىنەدا هەست بەبۆنىكى زۆر ناخۆش دەكرا، بەلام پىدەچوو ئەوان راھاتىت و هەست بەو بۆنە ناخۆشە نەكەن. جگە لەوئەش فراوانى و بەرلأوى شوىنەكە لەو دەشتە چۆلەدا تارادەىك بەرى بەپەنگخواردنەوئەى بۆنەكە گرتبوو. ئەوانەى لەپاسەكەدا بوون و بەتەنىشت دەشتەكەدا تىپەپوون، تەنھا بەتەماشاكردىكى كورتدا هەندىك پرسىار تارادەىك سەرقالى كردن. پىدەچوو هيجيان زانىارىيەكى ئەوتۆيان دەربارەى ئەو كەسانە نەبىت. ئەمەش رىگەى لەورۆژاندنى ئەو پرسىارانە گرتبوو. بەلام پىاوئىك كە لەپاسەكەدابوو، وا دەردەكەوت زانىارىيەى لەسەر ئەو كەسانە هەبىت، هەريوئە بەرستەىكەى كراو سەرنجى هەموانى بۆ خستنەرووى بابەتەىك راکيشا. ئەو پىاوئە دواى تىپەپوون بەتەنىشت سەرەنوئىلكەكاندا وتى(ئەى.. ئەمانە هەر وازيان لەو پىشەىە نەهينا!). ئەو پىاوئە بەچەند

رستەىكەى پىكەرەنەبەستراو و پچرپچر دەيوست ئەوانەى ناو پاسەكە لەوئە ئاگادار بكات، ئەو زانىارىيەى تەواوى لەسەر ئەو كەسانە هەىە كە بەنىو سەرەنوئىلكەكاندا دەگەرپان. بەبىئەوئەى لەپىشەى خۆى بدوئىت، بەقسەكانىدا وا دەردەكەوت زۆر لەو شوئىنەو تىپەپوون. هەموو ئەوانەى لەنىو پاسەكەدا بوون، بەهيج شوىنەىك نەياندەتوانى وئىناى ئەو پىشەىە بكەن و ئەو شتانه بەئىننە بەرچاوى خۆيان كە ئەوانە دەستيان دەكەوئىت.

كوپىكى گەنج لەناو پاسەكەدا وەك ئەوئەى پرسىار ئاراستەى كەسىكى نادىار بكات وتى(باشە ئەوانە لەو گەرپانەدا چىيان دەستدەكەوئىت؟). ئەو پىاوئەى وا خۆى نىشانەدات زانىارىيەى تەواوى لەسەر ئەو كەسانە هەىە، وەك ئەوئەى پرسىارەكە ئاراستەى ئەو كرايىت دەستىكرد بەقسەكردن(بەهۆى ئىشەكەمەوئە ماوئەىكەى زۆرە لىرەوئە تىدەپەرم، ئەوانە لەوكاتەوئە تا ئىستا بەهەمانشيوئە لەو ناوەدا بەدووى شتدا دەگەرپان. بەيانىان كاتىك لىرەوئە دەپوئىشم زۆر لەئىستا قەرەباغتربوو، رەنگە ئىستا بەهۆى گەرماكەوئە تا رادەىك چۆل بووبىت. هەموويان كاتى هاتنى سەيارەكانىان دىارىكردوئەو دەزانن لەچ كاتىكدا ئەو سەيارانە خۆل و خاشاكەكە دىنن و لەوئىدا هەلىدەپوون. ئەو كەسانە ژن و پىاوئە منال و زۆر جار كەسى بەتەمەنىشان تىدايە. دەلىن ئەوانە خەلكى ئەو گوندانەى دەوروبەرن و لەتاو نەبوونى بەنىوئە



سەرەنۆيلكانەدا دەگەرپن، بەلام من پروا ناکەم، ئەوانە ھەموویان خاوەنی زەوی کشتوکالی و مەرۆمالاتن. ئەوانە تازە فییری ئەم پیشەییە بوون و لەو پرۆایەدانییم دەست لەو کارە ھەلبەگرن. سالیکی ریک دەبیئت هیچیان نەدۆزیووتەو، دەبواوە لەھاوینی رابردوووە وازیان لەم کارە بەینایە! ئەو پیاو بەھیچ شیوێک لەقسەکانیدا نەچۆو سەر ئەو پرسیارە ئاراستە کرابوو، ھەرئۆیە کۆرە گەنجەکە زانی وەلامی پرسیارەکی دەستگیرنەبوو، ئەمجارەیان بەشیوێکە ئاراستەکراو پرسیارەکی دووبارە کردووە (ئەوانە ھەموو رۆژیک بەنیو ئەو سەرەنۆيلكانەدا دەگەرپن چییان دەستدەکەوێت؟). پیاو کە ئەمجارەیان بەتەواوی زانی پرسیارە ئاراستە ئەو کراو دەبیئت وەلامی بداتەو، لەگەڵ ئەو شەدا لەو دەچوو یەکەمجاریش گوئی لەپرسیارە بویئت و ویستبیتی وەلامی ئەو پرسیارە دوابخات، بەو ش ئامادەبوانی نیو پاسەکە بۆ چەند بابەتیکی دیکە رابکیشیت. ھەرئۆیە بەخیرایی بەدوای پرسیارە کەدا دەستیکرد بەقسەکردن (من شانزە سالە لیروە ھاتوچۆ دەکەم، ریک لەوکاتەو بە باوکم مرد. پێش ئەو ش جار بە جارێک لەگەڵ باوکم دەچوو بۆ ئیش و لیروە تێدەپەریم). پیاویکی بەتەمەن کە بەرامبەری دانیشتبوو پرسی (باوکت بەچی مرد؟). پیاو کە وەلامی داوە (جەلتە دەلیییدا. رۆژیک پێش ئەو من ئیستا چۆنم، ئەویش ئاوا ھاتەو بۆ

مالەو ھیچی نەبوو. شەو وایلیھات، بردمانە نەخۆشخانە، ئەو شەو خۆم لەلای بووم، بەیانی زوو لەگەڵ خۆرھەلاتندا گیانی دەرچوو!.

بێدەنگییەك خەلكی نیو پاسەکی بۆ ماوێک لەپروانین و بیرکردنەو وەستان، بەلام دواتر پیاو کە وە ئەو ھستی بەو کردبیت باسیکی تری بەجیھیشتووە، گەرپاوە سەر پاسەکی خۆی و دەستیکردووە بەقسەکردن (وەک وەم دوای ئەو بە باوکم مرد، ناچار بووم بەھۆی ئیشەو ھەموو جارێک لیروە بپۆم. ئەو شتانە ئێمانە کۆیدەکەنەو ھیچی وانین، بەلام تازە فییری ئەو کارەبوون و ناتوانن وازی لیبھینن. ئەوانە بەنیو پاشماوەی فریدراوی شاردا دەگەرپن، ئەو شتانە خەلكی شار بەئاگایی و بیئاگاییەو فریددەن و سەیارە خۆلەکەش کۆیدەکاتەو لەویدا کە بینیتان ھەلیدەپێژیت. ئەو شتانە چین؟ کەچک و چەتال و پەرۆپاتال و پیلای کۆن و پلاکی کارەباو بەلوعە شکاوو کۆمەلیک پاشماوەی تر. ھەندیکجاریش شتی بەکەلکیان تێدەکەوێت. ئەو شتانە لەلایەن ھەندیک مالەو بەبیئاگاییەو فریددەن. دەلین جارێک ژنیکی رادیوێکی بچوکی دۆزیووتەو ئیشی کردووە. ھەرۆھا دەلین ھەندیکار پارچە ئالتونیشیان دۆزیووتەو! دانیشتوانی شار ئاگاداری ئەو نین پاشماوە فریدراوەکانیان لەلایەن خەلکانی ترۆھ دەپشکنرین. کەسیک جوتیک پیلای بۆ دواجار

فريدهداته تهنهكهي خوٰلهكهوه، بهبيئهوهي بهوه بزانييت كهسيكي ديكهش بو ماويهكي تر پيلاوهكاني ئهو لهپي دهكات. خهلكي شار بههيچ شيويهكه خهيااليان دواي ئهو شتانه ناخن كه فريياندهدن، بهلام ئهوانهي بهنيو سهرهنوئيلكهكاندا دهگهريين به بهردهوامي ويئاي شيوهي ژيان و مال و خانوي ئهو كهسانه دهكهن كه شتهكانيان ددوژنهوه، زياتر ئهوكاتانهي شتهكانيان بهكهلك بيت.

ئهو پياوهي واي نيشاندهدا زانياري لهسهر ئهو كهسانه لايه، لهسهرهتادا زوريهه روانيئهكاني شيويهكي گشتگيرو رووكهشانهي لهخوگرتيوو. پيدهچوو ههرلهخووه رقي ليئانييت. ههريويه كاتيئك ليئاندهدوا قسهي پيدهوتن و بههيچ شيوهك برwai بهوه نهدهينا ئهو كهسانهي روژانه سهرهنوئيلكهكان دهپشكنن ههژارين و لهبهر نهداريي ئهو كاره بكهن! ئهو زوو زوو دهكرده خهلكي ناو پاسهكهو دهگوت(ئيوه لهو برwaiهه دان ئهو كهسانه بهو كاره بژين؟). ههموو جاريكيش وايددهخست ئهوانهي ئهوكاريان كردوه بهپيشه، خويان پيوهگرتوووه ئهو گهرايه بهگهرماي هاوين و سهرماي زستان وهك خويهكهو هيچي تر.

پاشماوهكاني شار بهتهنها لهپيلاوه كوون و پهرووپاتال و كهوچك و چهتال و شتي لهوجوره پيكنههاتوون، ئهوه ديويكي زور ئاشكراي ئهو ديمهنهبوو. ئهو ويئاكردههي

ريبواران دواي تهماشاكردنيكي خيئاي ئهو سهرهنوئيلكانه لهلايان دروست دهبييت، وهك ئهوه وايه تهماشاي جامي ويئيهكه بكهن. راسته دهزانن ئهو ويئيه كهسيكهو رهنكه بزائن چيشي لهبهردايه، بهلام رهنكهكاني ئهو ويئيه نابيين و چونييتي رووخساري ئهو كهسهشيان بو ناخوينريتهوه كه لهويئيهكهدايه. ههريويه ريبواران كاتيئك بهسهر شهقامي تهنيشت سهرهنوئيلكهكاندا تيدهپهپن و تهماشاي ئهو كهسانه دهكهن، بهتهنها روانينيكي سهريپييان لهبهرامبهر ئهو كهسانه دا دهبييت. كهسيك لهناو پاسهكهدا كه تا ئهوكاتهش ههست بهوه نهدهكرا گوئي بو ئهو گفتوگوويه گرتييت وتي(باشه ئهوانه چون توشي نهخوشي نابن؟). ئهو پياوهي واي دهردهخست زانياري تهواوي دهربارهي ژياني ئهو كهسانه لايه و خوئي كردبوو بهخاوهني گفتوگوكهو پرسيارهكهي قوستهوهو دهستيكرده بهقسهكردن(كاتي خوئي مالممان لهگونديكي نزيك شار بوو كه ئيستا بووه بهگههركيك لهشار، شيويك بهكهناري شاردا تيدهپهري و كهوتبووه نيوان شارو گوندهكهي ئيمهوه. پيش ئهوهي بگهيته گوندهكه باخهوانهكاني ئهو دهوروبهه بو ئهو زهويانهي سهوهزيان تياداكردبوو، چهند جوگهلهيهكيان لهشيوهكهوه راكيشابوو. شيوهكه زور پيس بوو ههميشه منالاني گوندهكه يارييان تيئا دهكرد. جاريكيان بريم ديت مناليكي دراوسيمان زور نهخوش بوو، عهسريكيان داكي بو

كات به سهر بردن هاته مالمان و له گهل دايك و باوكم دانيشت. دايكم هه والى كوپه نه خوشه كهى پرسى، ئه وئيش به پرووخسار يكي خه مناكه وه باسى ئه وهى ده كرد كه چهند جاريك بردويى بولاي دكتورو چارى نه بووه! ئه و ژنه ده يگوت: دايكم ده لئيت هه بى و نه بى ئه و كوپه تۆ به بۆن كه وتووه! دايكم كاتيك گويى له و قسه يه بوو به ييپر كردنه وه كتوپر به و ژنهى دراوسيمانى راگه ياند: ئه گهر تۆزىك له گواوى شيوه كه ده رخواردى مناله كهى بدات چاكده بيته وه. دايكم ده يگوت (پيسى به پيسىيه وه ده روات!). دواى ئه وهى ژنه كهى دراوسيمان سهرى ره زامه نديى بۆ ئه و قسه يهى دايكم راوه شاندى، خيرا به منيان راگه يان بچم تۆزىك له گواوى شيوه كه به يئتم. وا ده زانم ئيستايه هيشتا عوسمانى برام منال بوو، من هه رخوم به ته نها رويشتم. جاميكي مسى بچوكيان دايه ده ستم و به را كردن بۆى ده رچووم. ئه و شيوهى له نيو شاره وه ده هات و له خوار گونده كه مانه وه تيده پهرى، له چهند شوينيكدا باريك ده بووه و له هه ندى شوينى ديكه شدا پانييه كهى فراوان ده بوو. منالانى گونده كهى ئيمه و گونديكى ئه و بهر ئيمه ش رۆژ تا ئيواره ياريان له ده ورو بهرى ئه و گواوه ده كرد- ئيمه پيمان ده گوت گواو. هه موو جاريك كه ئيمه ده چووينه نيو باخه كانه وه، باخه وانه كان به بهرد راويان ده ناين. بىرم ديت چهند جاريك له ده ست باخه وانه كان رامكردوه و كه وتوومه ته ناو گواوه كه وه.

ئيمه به بهر ده وامى له ده ورو بهرى ئه و گواوه ش بووين و نه شمانده زانى نه خوشى چييه! كه چووم بۆ گواوه كه، له شوينيكى تاراده يه كه روونه وه وهك دايكم پيوتبووم جامه مسه كه م پر كرد له گواوو بردم بۆ مالى دراوسيكه مان. بپروا بكنه دواى دوو يان سى رۆژ بوو ئه و ژنه هات بۆ مالمان و به دايكى وت كه كوپه كهى به خواردنى ئه و گواوه چاكبوته وه! ئيتر ئه وانه ش فيرى ئه و سهره نويلكانه بوون و نه خوش ناكه ون. ئه و كه سهى پرسياره كهى كردبوو واده رده كه وت هيج په يوه ندييه كه له نيوان پرسياره كهى خوى و وه لامى پياوه كه نه بينيته وه، هه ريويه له سه رخۆ وتى (ئه وه شتيكى جياوازه تۆ باسى ده كه يت، من ده ليم ئه وانه له ناو ئه و بۆنه ناخوش و شوينه پيسه دا چۆن تووشى نه خوشى ناين؟). پياوه كه وهك سه رزه نشتكر دنيك بۆ تينه گه يشتنى ئه و كه سهى وه لامى پرسياره كهى دايه وه وتى (من ده ليم ئه وانه به و بۆن و پيسىيه راهاتوون و له و پروايه دام ئه و بۆن و پيسىيه يان ليبريت نه خوش ده كه ون. ئه وان به يانيان ده چنه سه ر ئه و سه ره نويلكانه و له جياتى هه لمژينى هه واى خوش، بۆنى ناخوشى پاشماوه كانى شار هه لده مژن!).

ئه وانى به يانيان ده چوونه سه ر سه ره نويلكه كانى ده ره وهى شارو بيئاگا له كۆمه ليك شت به دووى ده سته كه وتى به كه لكدا ده گه ران. شاريش هه موو رازه كانى خويان له كييسى

نایلوئندا توند دەپېچنەو و بەنیازی سەرنگومکردن فرییدە دەن. نازانن چەند کەسیک بەبئ پەروا بەنیو رازەکانی ئەواندا دەگەرپن و هەموو شتە شاراوەکانی ئەوان دەخەنە بەر پلارو گالته پیکردن. ئەوانەى بەسەرەنوێلکەکاندا دەگەرپن، ئاگاداری ئەوەن خیزانەکانی شار چی دەخۆن و چ شتیك زۆر بەکار دینن. زۆر جار جینیوبارانى شار دەکەن، بەتایبەتی لەوکاتانەدا بەشتیکى پېچراو وە ماوێهەك خەریك دەبن و هیچیشی تیدا نابیت. کاتیك شتیکی باشیش دەدۆزنەو، ماوێهەك گەرانەکیان کەمدەکەنەو و بەخیرایی و دلخۆشییەو بەرەو مائەو دەگەرپنەو. بەبەردەوامی گالته بەشار دەکەن و دەلین(شار هەموو شتیك فرییدەدات!).

ئەو پیاوێهەى لەنیو پاسەکەدا قسەى دەکرد، کەوتە باسکردنی ئەو شتانەى شار فرییدەدات. ئەویش لەچەند کەسیکەو بیستویتی هەندى جار ئەوانەى بەسەرەنوێلکەکاندا دەگەرپن شتی بەکەلکیان دۆزیووەتەو. ئەو پیاوێهەى بارەیهو دەستیکرد بەقسەکردن(دەلین جارێک زەرفیک ئالتونیان دۆزیووەتەو. نازانم ئەو تا چەند راستەو منیش کەسیک بۆیگێرامەو کە ئەویش لەیەکیکی دیکەى بیستبوو. کەس نازانیک هەموو ئەو شتانەى خەلک دەیانگێریتەو راستن یان نا، هەموو کەسیک دەلێت یەکیک بۆیگێرامەو، ئیدی کەس نازانیت ئەو کەسە کییە؟ جاری واهیه یەك شیوێهە بەسەرەوات لای

چەندین بنەمائەو خیزان وەك یەك هەیهو نەو بەنەو بەیهەك شیوێهە دەیگێرنەو. جا نازانم ئەو زەرفە ئالتونە راستە یان نا، چونکە منیش بۆیانگێرامەتەو! دواى تەواو بوونی قسەکانیشی لەبەر خۆیەو گوتی(زەرفیک ئالتون.. ئەو خەلکە شیتبوو زەرفیک ئالتون فرییدات. ئەگەر بیانوتایە ملوانکەیهك یان موستیلەیهکی ئالتون، ئەو رییتیدەچوو، بەلام زەرفیک..!!). لەدواى تەواو بوونی ئەو قسەیه ماوێهەك بیدەنگبوو، دواتر کاتیك زانی کەس قسە ناکات بیدەنگی نیو پاسەکەى قۆستەو دەستیکردەو بەقسەکردن(دەبوایه ئەوانە لەپارەو وازیان لەوکارەیان بەینایە!). ئەوکاتەى هیچ کەسیک پرسیارى بەدووی ئەو قسە نادیارەدا بەرز نەکردەو، ناچار پیاوێهە دەستیکردەو بەقسەکردن و وای بۆ دەچوو ئەو کەسانە دەتوانن واز لەو ئیشە بەینن و ئیشیکى تر بکەن. ئەو وایدەگێراییەو کە زۆر منالبوو لەگەل باوکیدا ئیشیکردووە. هەریوێهە دواى پێشەکییەك بۆ سەرنجراکێشانى خەلکەكە، ئەمجارەیان بەشیوێهەکی راستەو خۆو بەخۆهەلکێشانەو کەوتە قسەکردن(من منالبووم باوکم لەگەل چەند هاوڕییهکیدا شتومەکیان بەولآخ بۆ ئەودىو سنور دەبرد. دواتر کە تۆزیک گەرەتر بووم، ئیتر چەند جارێک لەگەل یان چووم و هاوکاریم دەکردن. هەرچییهك رەواجی هەبوایه و پارەى زۆرى بکردایە دەمانبرد بۆ ئەودىو سنور. دواى مردنی باوکیشم بەهەمانشیوێهە

لەسەر ئەوکارە بەردەوامبووم. ئەگەرچی چەند جارئیکیش لەسەر  
هەندئ شت کە دەمانبرد بۆ ئەودوو سنور خراومەتە زیندانەوه،  
بەلام تازە چۆن وان لەو ئیشە بەینم، لەمنالئیهوه ئەوه کارمە.  
ئەوهی ئەوان دەیکەن ئیش نییە، ئەتوانن خۆیان بەشتئیک  
دیکەوه خەریک بکەن، لەگەل ئەوهشدا وەك وتم تازە فیئری ئەو  
ئیشە بوون و بپوا ناکەم وازی لئبھئین!

ئەگەرچی کەسانی نیئو پاسەکە تارادەیکە گوئیان بۆ  
قسەکان گرتبوو، بەلام تەنھا دوو کەسی نزیك ئەو پیاوه قسەیان  
دەکردو تیئەل بەگفتوگۆکە بووبوون. پیاویک لەو دەدەچوو تا  
ئەوکاتەش بەباشیی لەتەواوی گفتوگۆکە تیئەگەیشتئیت،  
هەربۆیە روویکردە پیاوهکەو لئبیرسی (بۆچی تۆ زۆرجار لەو  
شوئینەوه تیئەپەریت؟). وەك ئاگادارکردنەوهیکە و تارادەیکە  
سەرزەنشترکرنئیکیش وتی (پئشتر باسکرد کە من و یەك دوو  
کەسی تری هاوئیم هەندئیک کەلوپەل دەبەین بۆ ئەودوو سنورو  
دەیفروشین، زۆرجارئیش لەوئیشەوه چەند شتئیک دئئین بۆ ئئره.  
باوەر بکەن زۆر منالبووم لەگەل باوکم و هاوئیکانئیدا دەچووم بۆ  
ئەو ئیشە. هەموو جارئیک دایکم دەیکرد بەبۆلەبۆل لەگەل  
باوکمداو پئیی ناخۆشبوو منیان بۆ سەر سنور دەبرد. باوکم  
پئیبوایو ئەگەر لەمنالئیدا فیئری ئئشکردن نەبم، کە گەورەبووم  
ناتوانم هئچ ئئشئیک بکەم).

بئدەنگئیکە بائی بەسەر کەشی نیئو پاسەکەدا کئشا.  
هەندئیک لەوانەئ لەنیئو پاسەکەدابوون وا خۆیان نئشان نەدەدا  
گوئیان لەقسەکان گرتووه، هەربۆیە ئارەزووی ئەوهیان نەبوو  
تیئەل بەگفتوگۆکە ببن. ئەوانەئ لەدەوری سەرەنوئیکەکان  
کۆدەبنەوه، بۆ هەمان مەبەست بەنیئو شارئیشدا دەسورئینەوه.  
ئەوان دەئئین (شار هەموو شتئیک فرئدەدات!). خەیاڵیان بۆ ئەوه  
دەچئیت مەرج نییە هەموو شتە فرئدراوہکانی شار لەو  
سەرەنوئیکانەدا کۆبئینەوه، رەنگە چەندئین شت هەبن لەنیئو  
شاردا فرئبدرئین. ئەو خەیاڵەش چەند کەسئیک لەوانە بەدووی  
خۆئیدا دەبات و بەنیئو شاردا دەیانسورئئیتەوه. دەئئین ئەوانە  
فیئری ئەوهبوون بەنیئو شاردا بگەرئین، بەبئئەوهی بەشوئەیکە  
سروشتی و وەك دانئشتوانی شار بتوانن بەرئگەدا بپوئن. ئەوان  
بەبۆنئیک پئیسەوه بەبەردەوامی بەنیئو شاردا دەگەرئین. هەموو  
رۆژئیک شەقام و کۆلان و گەرەك و بازارو قەیسەرئیکەکانی شار پیر  
دەکەن لەبۆنی ناخۆش. ئەوان لەتیئەرئوبوونئاندا بەنیئو شاردا بۆ  
ماوہیکە درئئخایەن بۆنئیک زۆر ناخۆش بەدووی خۆئاندا  
بەجئدئئین. بۆنی سەرەنوئیکەکان لەگەل خۆیان هەلئدەگرن و  
بەشاردا دەئگەرئین. ئەو بۆنە دەبەنە قەیسەرئیکەکانی شار،  
دەبئینە بەر دەرگای مالان، دەبئینە نیئو دوکانەکانی بازار.  
شاریان بۆگەن کردووه!

ئەو پىياۋەى بەتەۋاۋى گەفتوگۆى نىۋو پاسەكەى بەدەۋرى بابەتى سەرەنۋىلكەكاندا دەسۋراندەۋە، لەۋدەدەچۋو پىيىناخۆش بىت بەۋ شىۋەىە باسى ئەۋ كەسانە دەكات. ھەربۋىە دۋاى ئەۋەى چەند قسەىەكى پىۋوتن، بەھىۋاشى و ۋەك ئەۋەى ئاخ بۆ رابردۋىەكى سەنگىن ھەلبكىشىت دەستىكرد بەقسەكردن(ئەۋانەى ھەموو بەيانىيەك لەدەۋرى سەرەنۋىلكەكان كۆدەبنەۋە، جارن لەچەند گوندىكى دەۋرۋەرى شاردا دەژيان و سەرقالى ئاژەلدارىى بوون و زەۋىيەكانى نزيك شارىشيان كرىدبوۋە سەۋزەۋ رۆژانە دەيانھىنا بۆ نىۋو بازار. ئىمەش پىشتر لەگوندىكى نزيك شار دەژيان، بەلام زوۋ ھاتىنە شار. ۋابزانم من ئەۋكاتەى ھاتىنە شار تەمەنم پانزە-شانزە سال دەبوۋ. ئەۋ گوندنشىنانەى دىكە ھەموۋى سىانزە-چۋاردە سال دەبىت ھىنراۋنەتە شار. ئەۋان كاتىك ھاتنە شار، ھەموو ژيانىان گۆرا. جارن سەۋزەيان دەھىنا بۆ نىۋو شار، ئىستا بۆنى سەرەنۋىلكەكان. پىۋاۋىك ۋەك ئەۋەى قسەىەكى ھەق بۆ ئەۋ كەسانەش بكات وتى(راستە ئەۋانە شارىان زۆر قەرەبالغ كرىدۋە، بەلام ئەۋان چىيەكەن؟ ئەمە قەدەرى ژيانەۋ بەھىچ شىۋەىەك دەسەلاتى خۇيانى تىدا نىيە).

ئەگەرچى ئەۋ ۋىستى بەپەلە ۋەلامى بداتەۋە، بەلام دۋاى ئەۋ چەند رستەىە لەسەرخۆ كەۋتە باسكردنى ژيانى گوندو بەنەشئەىەكى پىر لەخۆشىيەۋە لەژيانى نىۋو بىستان و

دەغلۇدان و باخ و بەخىۋكردنى مالأت دەدۋاۋ بەراۋردى دەكرد بەۋ پىشەىەى ئىستايان و دەىگوت(بۆنى باخ و باخات لەكۆى و بۆنى سەرەنۋىلكەكان لەكۆى؟ ھىمنى و ھەۋاى ساقى گوند لەكۆى و قەرەبالغى و ھەۋاى پىسى شار لەكۆى. من ئەگەر بستىك زەۋىم لەگوندىك ھەبۋاىە دەچۋوم لەۋى نىشتەجىدەبووم. ئەۋانەى بەسەرەنۋىلكەكاندا دەگەرپىن دەبۋاىە ھىچ نەبۋاىە لەسالى رابوردۋەۋە بەتەۋاۋىى ۋازيان لەۋ پىشەىە بەئىناىە!).

ئەۋانەى لەنىۋو پاسەكەدابوون بىدەنگ بوۋبوون و كەس قسەى نەدەكرد، لەۋدەدەچۋو ئەۋ پىاۋە چاۋەرپى ئەۋە بىت يەكىك پرسىارى لىبكات، ھەربۋىە ئەۋىش ۋا خۇى دەرخت ئىدى تاقەتى قسەكردنى نەماۋە. لەۋ نەدەچۋو گەفتوگۆكە كۆتايى پىھاتىبىت، چونكە بەروانىنىكى گومانۋاى و تەۋانەكراۋەۋە كۆتايى بەقسەكانى ھىنا. ئەمەش ۋاىكرد پىۋاۋىك كە لەتەنىشتىيەۋە دانىشتىبوۋ بىرسىت(بۆچى دەبۋاىە ئەۋ كەسانە لەسالى رابوردۋەۋە دەستيان لەۋ ئىشە ھەلبىكرتايە؟). كاتىك گۆى لەۋ پرسىارە بوۋ بەرەنگ و رووخسارى ئەۋ پىاۋەدا ۋادەردەكەۋت لەسەرەتاي قسەكردنىيەۋە چاۋەرۋانى ئەۋ پرسىارە بكات، ھەربۋىە زۆر بەخۆشئەىيەۋە تا رادەىەكىش خىرا وتى(ۋەك دەلىن سالىك

لهمه و پيش، به ياننييه كي زو و هك هموو نه و به ياننيانه ي نه و  
 كه سانه به ره و سهره نويلكه كان به ريده كه ون، ئاوا زن و پياوو  
 منال روويان كردو ته يه كي كه له سهره نويلكه كان، و هك ده ليين  
 گه وره ترين سهره نويلكه بووه. هه ره له دوروه هه سستيان  
 به شتيكي نانا سايي كردبوو. له وه نه ده چوو هيچ شتيك له وي دا  
 كه و تبيت، جگه له پاشماوه كان روتاني پيشوو. نه و كومه له  
 كه سه ي به ره و پروي سهره نويلكه كه روشتبوون، هه نگاهه كانيان  
 خيراييان له ده سستدابوو، زور به سستي و له سه رخوو به ترسه وه  
 روشتبوون. تا نزيك بوو بوونه وه زياتر ديمه نه كه روونتر  
 بوو بووه. له دوا جارد ا چاوي هه موويان زور به سه رسامي له سه ره  
 ديمه ني نه و به ياننييه ي سهره نويلكه كه له نگه ري گرتبوو. ده ليين  
 نه و به ياننييه له بري پاشماوه ي شار، ته رميك له سه ره نويلكه كه دا  
 كه و تبوو. و هك ده گيرنه وه ته رمه كه مرو قئكي ناسايي نه بووه و  
 نه وه ي ده ليين تا ئيستاش كه س برواي پينا هيني. من نازانم  
 نه وه تا چهنه راسته، به لام هه موو نه وانه ي له و به ياننييه دا  
 چوونه ته سه ره ته رمه كه له باسكردني ديمه نه كاندا ته بان. پيش  
 هه موو شتيك كه و تني ته رمه كه جيگه ي سه رسورمان بووه،  
 له كه و تني ته رمه كه دا به رزونزمييه كي زور له سه ره رووي له شني  
 ده ركه و تووه. سه ره راي نه وه ش ته رمه كه له دوروه وه  
 بري سكاوه ته وه، و هك نه وه ي له شني له ورده شووشه پيكهاتييت.

ده ستي راست و قاچي چه پي و هك هي ليكي راست و شه قاميكي  
 ريك دري ژبوونه وه، ده ستي چه پ و قاچي راستيشي  
 به شيويه كي ناربيك و هك چهنه كولانيكي پيچاوپيچ  
 به پيچه وانه ي ده ستي راست و قاچي چه پييه وه بلاوكرابوونه وه.  
 زور كه س شيواوي و ناربيكي كه و تني نه و ته رمه يان  
 ده گه رانده وه بو چونيه تي فريدانه كه ي. ته رمه كه له سه رده م و  
 له شويينيكي ليژدا فريدرابوو، شوييني ده ستي راستي زور  
 له شوييني قاچي چه پي به رزتربوو. به شيويه كه فرياندابوو خور  
 له لاي شاني راستييه وه هه لده هات و له خوار قاچي چه پييه وه  
 ئاواده بوو. له وه ده چييت نانا سايي ديمه ني ته رمه كه  
 نه يه يشتييت به ته واوي و به ورد ي له جه سته ي نه و ته رمه  
 فريدراره بروانن. هه نديك له وانه ي له و به ياننييه دا له سه ره  
 ته رمه كه ناماده بوون، پييانوايه نه و شته ي له و به ياننييه دا  
 بينيويانه ته رمي مروقه نه بووه. ده ليين له و به ياننييه وه ي  
 ته رمه كه يان تيا دا بينيوه، نه وانه ي هه موو روژيك بو  
 ده سته و تيك به نيو سه ره نويلكه كاندا ده گه رين وا بو ماوه ي  
 ساليك ده چييت هيچ شتيكيان نه دوزيوه ته وه!.

مەرگی داپیره

لهسیشه ممه دا



خۇيدا توايەو. رەنگە خۇيشى لەو نەينىيە نەگات كە بۇچى  
لەكاتى پچراندنى ھەموو روانىنىكى بۇ ئايندەدا، رۇژى مردنى  
نەنكى بەرۇكى دەگرىت.

زۇربەى كات سەرچاوى ئەو گەرانەوئەيەى بەو  
حەسرەتە لىكدەدايە كە ئەو نەنكى لەپىش مردنىدا  
فەرامۇشكردبوو، تاكو دواى مردنىشى ھەستى بەو راستىيە  
نەكردو ھىچ جارىك بەچاوى گرنكى پىدانەو لەداواكارى و  
كەلوپەلەكانى نەروانىو. ھەمىشە نەنكى حەزى بەو دەكرد  
لەھەموو جارىكى قسەكردنىدا بەوردى گوئى لىنگىرىت.  
بەبەردەوامىي چاودىرىي كەلوپەلەكانى دەكردو ئاگادارى  
دەكردنەو پارىزگارىي لىبكەن. بەلام ئەوان بەھىچ شىوئەيەك  
گرنكىيان بەقسەو كەلوپەلەكانى نەدەداو وەك كاھىنىكى  
بىنزراوو فەرامۇشكراو لىياندەروانى. زۇربەى كات لەگەل  
كوپەكەى ئەودا لەكىشەدابوون لەسەر ئەو شتانەى ونى  
دەكردن. رۇژىك ھەرايەكى گەورە لەنىوان نەنكى و كوپەكەيدا  
روويدا، كوپەكەى ئەو لىكەيەكى چنراوى نەنكى  
ھەلوەشاندىبوو. جارىكى دىش لەسەر ئەوئەى قتوى جگەرەكەى  
نەنكى شارىدبوو ھەلماتى تىكردبوو، بوو كىشە لەنىوانىندا.  
لەگەل ئەوئەشدا نەنكى بەھىچ شىوئەيەك نەيدەتوانى

ئەوكاتەى ھەوالەكەيان بەپرتا و پىراگەياندا، دەمەو  
ئىوارەيەكى درەنگى سىشەممە بوو. ئەو لەكەشىكى ھىمندا  
سەرقالى خاوينكردنەوئەى شووشەى ئەو پەنجەرەيە بوو كە  
بەسەر كۆلاندە دەپروانى. ھەرگىز ئەوئەى بەبىردا نەدەھات چەند  
وشەيەك بتوانن دەزولەى ھەموو يادەوئەريەكانى بىچرەن و  
لەچاوتروكانىدا لەجىھانىكەو فرىي بدەنە جىھانىكى دىكەو.  
لەيەكەم بەرکەوتنى پەردەى گوئى و ئەو چەند  
وشەيەدا، بەخىرايى نىوئەروئى ئەو دووشەممە گەرمەى  
بىرکەوتەو كە لەناو بازارىكى قەرەبالغدا لەنەنكى ونبوو. كاتىك  
زانى بەھەلە دەستى بەعەباى ژنىكى ترەو گرتوو،  
وايەخەيالدا ھات لەبىبابانىكى چۆلدايەو ھەموو دنيا ئەوى  
لەبىرخۇى بردۆتەو. لەساتەوختى گوئىبىستى ئەو ھەوالەشدا  
ھەستى بەھەمان ئەو ونبوونە كردهو. دواى ئاگايىەكى تەواو  
بەرامبەر ھەوالەكە، بەدەم ھەلكىشانى ئاخىكەو دەستى  
لەپەنجەرەكە ھەلگرت و كتوپر دەزولەى خەيالنى ئايندەى  
ھەلكردەو لەگەل ئاوردانەوئەيەكى خىراى رابوردوو لەئىستاي

دەستبەردارى بېت و بە بەردەوامىي ھەزى بەو دەدەکرد  
بىدوئىنئىت و ھىكايەتى بۆ بگىرپتەو. ئەو رۇژەي نەنكى دواى  
ئەو ھەموو فەرامۆشكردنە، بەيەكجارىي مائاوايى لىكردن، ئەو  
ھەستى بەتاوانىكى گەورەکردو گەيشتە ئەو راستىيەي كە  
ئەوان نەيانتوانى تەنھا جارىك بەگرنگىيەو گوى بۆ رازەكانى  
نەنكى رادىرن.

ھەرچەندە ئەو جەستەي نەنكى وەك داگىرکردنى  
شويئىك دەھاتە بەرچا، بەلام دواى مردنى ھەرگىز پىي  
نەدەكرا بى گەرانەو بۆ يادەو ھەرييەكانى نەنكى بۆ ساتىك  
ھەلبەت. ھەموو جارىك ئاخىكى گەورەي بۆ ئەو ھەلدەكىشا  
كە نەيتوانى پارىزگارىي كەلوپەلەكانى نەنكى بكات. ھەر  
نەيزانى چۆن ئەو كەلوپەلانە لەچاوتروكانىكدا ونبوون. زۆربەي  
كات سەرزەنشتى كۆرەكەي دەکردو بەو تاوانبارى دەکرد كە  
رەنگە ئەو لەپشت و نكردنى ئەو كەلوپەلانەو بېت. بەلام  
كۆرەكەي بەگريانىك خۇي لەو بازەي تاوانباركردنە  
قوتاردەكرد. ئەو پىي نەدەكرا بۆ ساتىكيش بېت دواى مردنى  
نەنكى بىگەرانەو بۆ پىش مردنى بەسەر بەرىت. ھەريويە  
مالەكەي وەك پارچەكانى جەستەو خەيالەكانى نەنكى دەھاتە  
بەرچا. ھەموو جىگەيەك لەو مالەدا بووبوو تارمايى ھاتوچو

دانىشتنى نەنكى، بەلام پىشتر چەندىن سەعات بەو مالەدا  
ھاتوچوئى دەكر، ھەستى بەو نەدەكرد كە نەنكى بىنئىت!  
پاش مردنى نەنكى ھەموو شەوانى زستان، ئەو  
شەوانەي بىردەخستەو كە نەنكى لەناو ھەراستى ژورەكەدا  
دانەنىشت و ھىكايەتى بۆ كۆرەكەي ئەو دەگىرايەو. رووناكى  
چراكەي لاي چەپى ژورەكە سىبەريكى گەورەي نەنكى  
لەسەردىوارى لاي راستى ژورەكە دەنەخشاند. لەھەرشويئىك  
دانىشتايە ئەو سىبەرەي نەنكى لەبەرامبەريدا دەردەكەوت. كە  
پالەكەوت يەكپارچە ساپىتەي ئەو ژورە دەبوو ھەزاي ئەو  
ھىكايەتانەي نەنكى شەوانە بۆ كۆرەكەي دەگىرايەو. دەكەوتە  
سەرلاو تەماشاي پەنجەرەكەي دەكرد، ھەموو ئەو شتانەي  
دەكەوتە بەرچا و كە نەنكى شەوانە لەھىكايەتەكانىدا كۆرەكەي  
ئەوي پىدەترساند. دواى مردنى نەنكى ھەرگىز لەو پروايەدا  
نەبوو لەھەموو ھاتنە ژورەويەكەي كۆرەكەيدا تارمايى نەنكى  
بىتە بەرچاوي، كاتىك لەدەرگاي ژورەكەو دەچىتە دەرەو.

ھەركاتىكيش لەژورەكەدا بەپىو ھابووستايە،  
كەلوپەلو شتەكانى نەنكى وەك چۆن لەپىش مردنىدا لەو ناو ھەدا  
پەرشوبلاو بووبوونەو، بەوشىويە دەھاتنە بەرچاوي. خويشى  
نەيدەزاني بۆچى لەوكاتانەي لەكۆرەكەي رادەمىنى، وینەي

نەنكى لەپوو خسارىدا بەدەدەكات و ھەموو ئەو رۆژانەى  
 بىردەكە و یتەو ھەكە نەنكى و كۆرەكەى پىكەو ھەدادە نىشتن و  
 تاوئىك ناكۆك و تاوئىك تەبابوون. نەنكى ھەزى دەكرد بۆ ھەر  
 شوئىنئىك بىرۆت منالەكەى ئەو لەگەل ھۆى ببات. بەلام ئەو  
 ھەزى بەو شوئىنانە نەدەكرد كە نەنكى سەردانى دەكردن.  
 نەنكى زۆر بەى كات سەردانى مەزارى پىا و چاكانى دەكردو  
 لەو پىرۆا بەدا بوو نزاكردن لەسەر ئەو مەزارانە خىرئىكى  
 بىئەندازەى ھەبە. ھەموو جارئىك داواى لەكۆرەكەى ئەو دەكرد  
 لەگەلى بچئىت بۆ سەردانى مەزارى ئەو پىا و چاكانە. منالەكە  
 ھەزى بەو شوئىنانە نەدەكردو بەنەنكى رادەگەياندا (داپىرە..  
 ئەگەر بمبەى بۆ سىنەما لەگەلت دىم.!

كاتئىك نەنكى ھىكايەتى بۆ كۆرەكەى ئەو دەگىرپا بەو  
 بەھبۆرى لەسەر رووداوەكانى ئىو ھىكايەتەكان رادەو ھەستا,  
 منالەكەى ئەو يارىى بەمىكانۆ دەكردو چەندىن شتى شىو  
 جىاوازى لىدروست دەكردن و گوئى بەھىكايەتەكان نەدەدا.

ئەو ئىوارەبەى ھەوالەكەيان پىراگەياندا، ئەو لەگەل  
 خاوتىنكردنەو ھى پەنجەرەكەدا خەيالى بەرەو ئايندەبەكى دوور  
 ھەلدا بوو. كە لەدەورى وئەو ژيانى منالەكەى سوپى دەخوارد.  
 ئەو بى ئەو ھى بەتەواوى چاودىرئىبەكى وردى بكات، خەوئى

بەپاشەپۆژئىكى رۆشنى منالەكەبەو دەبىنى. تاوانا تاوئىكئىش  
 ئاخئىكى ھەلدا كىشاو مردنى نەنكى دەھاتەو ىاد. ئەو مردنەى  
 ئازارئىكى واى بەجئىھئىشت كە لەبىركردن و لەبىرچونەو ھى  
 ئەستەم بىت. ئەو ھەموو منالئى ھۆى لاى نەنكى بەسەر بىردبوو،  
 ئىدى چۆن توانى پئىش مردنى بەو شىو ھەفەرامۆشى بكات.  
 ئەوكاتە ھەستى بەو نەدەكرد لەبىرئىكردو ھەو ھەرگىز رۆژئى  
 ئەو ھى بەخەيالدا نەدەھات. تاكو داواى مردنى بەتەواوى  
 گەبئىشتە ئەو پىرۆا بەى كە نەنكى بەھۆى گرنكى پئىنەدانەو  
 مائاواى لئىكردن. ئەو واى بەخەيالدا دەھات بەخئىكردنى  
 كەسئىك دەبئىتە گەرەتئىن گرنكى پئىدان. بەلام ھەرگىز بىرى  
 لەو نەكردبوو كە نەنكى ئەو ھى دەخواست بە بەردەوامى  
 گوئى بۆ بگىرئىت و پارئىزگارئى كەلوپەلەكانى بگىرئىت. نەنكى  
 لەكاتى گىرئانەو ھى باسئىكئىدا چەندىن پەندو بەسەرھاتى كوئى  
 بەباسەكەى ئاوتتە دەكردو ئامۆزگارئى كۆرەكەى ئەو دەكرد.  
 سىحرى ئەو ئامۆزگارئىبە خەمگىنە بوو لەگەل بىستنى ئەو  
 ھەوالەدا كتوپر رۆژئى مردنى نەنكى بىر كەوتەو. كەئىوارەبەكى  
 درەنگى سئىشەمە بوو. كاتئىك ئەو دەگەپا بەو بۆ مائەو  
 تەماشائى كرد دەرگا كەيان كراو تەو ھەو چەند كەسئىك بەچوونە  
 ژوورەو ھەواتنەدەرەو لەدەرگا كەو ھەواتو چۆكردندا بوون.

ھەرچەندە نەنكى لەسەيشەممەى رابردوو ھەو ھەخۆش كەوتبوو، لەچاوەپروانى ئەو ھەدا بوو ئەو شروبهى بۆ پەيدا بکەن كە پزىشك بۆى نووسىبوو. بەلام ئەو ھەرگىز لەوساتەدا سەرچاوەى ئەو قەرەبالغىيەى نەگەرانەو ھەو نەنكى. لەگەل نزيكبوونەو ھەو لەدەرگاگەى خۇيان، كتوپر ژنىكى دراوسىيان بەپرتا ھەوالى مردنى نەنكى پىراگەيان.

دواى تىپەپروونى چەند رۆژىك بەسەر مردنى نەنكىدا ھەستى بەتاوانىكى گەرەك بەرامبەر پەيدا نەکردنى ئەو شروبهى كە پزىشك بۆ نەنكى نووسىبوو. ھەربۆيە ھەك پاساويك بۆ ئەو تاوانەى، چەند رۆژىك پاش مردنى نەنكى، شروبهكەى پەيداكردو لەشوينىكى لەبەرچاوى مائەكەدا داينا. تاكو لەھەموو جارىكى تەماشاكرنيدا رووخسارى نەنكى بەيىنئەو ھەو ياد. رەنگە ئەوكارەى ھەك بارىوى ئەو فەرامۆشكرنە ئەنجامدايىت كە لەساتەوختى خۇيدا نەيكردبوو. بەبئ ئەو ھەو ئاگادارى ئەو ھەو، كە بەئاكام گەياندى ھەركارىك دواى تىپەپروونى سەردەمى خۆى ھىچ مانايەك ناگەيەئىت..

ئەو ژنەى كە ھەوالى مردنى نەنكى پىراگەيان، دواتر ئەو ھەشى بۆ گىپرايەو كە نەنكى لەكاتى سەرەمەرگدا جگە لەھاواركردن بۆ شروبهكە، بەبەردەوامى داواى بينىنى

مائەكەى ئەوى كردوو. تاكو پىش مائاوايىكردى بۆ دواجار تىر لەرووخسارى پروانىت. بەلام كەس نەيتوانى لەكاتەدا ئەو مائە بدۆزىتەو ھەرهىچ نەبيت دواھەمىن داواكارى نەنكى جىيەجى بكرىت.. مائەكەى ئەو ھەو زۆرەى كاتەكانى لەگەل داپىرەيدا بەسەر دەبرد، چونكە لەگەل لەدايكبوونى ئەمدا داىكى مردبوو. ھەربۆيە خۆى و باوكى و نەنكى باوكى پىكەو ھەو لەخانويەكدا دەژيان. ئەو مائەش بەھەمانشيو گەيشتە ئەو ھەو كە ناتوانىت دواى مردنى نەنكى رۆژەكانى بەئاسودەى بەسەرەيىت. ئەو ھەو واىكرد داوا لەباوكى بكات تەنھا جارىك لەگەل خۆى بىبات بۆ سەرگۆرەكەى نەنكى. بەلام باوكى ئەو داوايەى كۆرەكەى فەرامۆشكردو نەيتوانى رۆژىك مائەكەى ببات بۆ سەرگۆرەى داپىرەى.. پاش مردنى نەنكى تەنھا خۆى و مائەكەى لەو مائەدا دەژيان. بەرۆژ ئەو دەچوو ھەو ھەو مائەكەش تاكو ھاتنەو ھەو باوكى دەبوايە لەچاوەپروانىدا بيىت. مائەكەى لەتەنھايدا ھەميشە بىرى لەنەنكى دەكردەو ھەو رەنگە ئەو ھەو ھەستى بەو كرىبيت لەكاتى خۇيدا گرنگى بەداپىرەى نەداو. چونكە نەيدەزانى نەنكى رۆژىك دەمرىت..

ئەو كاتەى ھەوالەكەيان پىپراگەياندا ، ئىۋارەيەكى  
درەنگى سىشەمە بوو . وەك ئەو ئىۋارەيەى ھەوالى مردنى  
نەنكى بىست . بىئەوھى ئاگادارى ئەوھىت كورەكەى ئەو  
شروپەى خواردبوۋە كە ئەو دواى مردنى نەنكى پەيداكردبوو .  
دراوسىكانى بەپەلە منالەكەى ئەويان بردبوو بو نەخوشخانە .  
ئەو بىئاگا لەو كارەساتە بەبىدەنگى و بى ئەوھى كەس بىبىنى  
گەپرايەو مالمە . دواى ئەوھى يەك دوچار كورەكەى بانگكرد ،  
گلوپى پىشەوھى خانوۋەكەى ھەلكردو كەوتە پاككردنەوھى ئەو  
پەنجەرەيەى بەسەر كۆلاندە دەرپروانى . لەو كاتەدا كە سەرقالى  
خاوينكردنەوھى پەنجەرەى ژوورەكە بوو ، ژنەكەى دراوسىيان ،  
ھەمان ئەو ژنەى ھەوالى مردنى نەنكىشى پىپراگەياندا ، لەو  
ئىۋارە درەنگەى سىشەمەدا بەپرتاۋ خۇى كرد بەژوردو  
دەزۋولەى خەيالى پچراندو بەھەناسەپرەكپوھ ھەوالى مردنى  
كورەكەى پىپراگەياندا !

ھاۋىنى 2001